

Gazdag évad vár a Maros Művészegyüttesre

Ausztráliából jön a Hullámozó vőlegény

Fotó: Rab Zoltán

A világ egyik legtávolabbi pontján élő magyar közösség, az ausztráliai, Brisbane-i Magyar Amatőr Szintársulat produkcióját láthatja hamarosan a Maros Művészegyüttes közönsége – többek között erről, illetve két bemutatóról, számos vendégszereplésről és a hivatásos magyar néptáncgyüttesek idei találkozójáról is szó esett a művészegyüttes szerda délelőtti évadnyitó sajtótájékoztatóján.

Nagy Székely Ildikó

A tavalyi forgatókönyvet követve az intézmény vezetősége és társulata ezúttal is a színpadra várta a média képviselőit. *Barabási Attila* igazgató elsőként nyári tevékenységeikről számolt be. Az együttes tagjai táncműhelyekben oktattak és szerepeltek, falu- és városnapokon léptek közönség elé – Széken egy néptáncműhely zárógáláján, Szatmárnémetiben a Partiumi Magyar Napokon, ahol Tegnap a Gyimesben jártam című előadásukat háromszor tapsolták vissza –, ugyanakkor népviseleti kiállítással és fergeteges produkciókkal a Forragat kínálatát is színesítették.

Ciprus, Várad, Parajd

Eseményekből szeptemberben sem lesz hiány. Jövő héten, szeptember 10–18. között zajlik a ciprusi XIV. mediterrán néptáncfesztivál, amelynek harmadik éve meghívottja a Maros Művészegyüttes. A Hasonlóságok és különbségek a ciprusi és a romániai népviseletek között elnevezésű projekt keretében a művészegyüttes 60 népviseletét állítják ki Cipruson, ahol ezúttal a román tagozatnak lesz több fellépése. A magyar tagozat jövő hét végén a székeludvarhelyi táncszínházhoz utazik (Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje időben megújítani előfizetését a NÉPÚJSÁG-ra! Ha előfizet, BIZTOSAN kézhez kapja. Telefon: 0742-828-647

Érmekkel tértek haza a vásárhelyi színház sportolói

Szeptember 1–2-án Temesváron a Csiky Gergely Állami Magyar Színház Actor's World Championships címmel szervezett sportrendezvényt, melyen romániai, magyarországi és szerbiai színházak színészei, rendezői, tervezői, színpadi munkatársai, független alkotói vettek részt.

2.

Rockfesztivál Marosvásárhelyen!

Az idei évtől két színpaddal várjuk az érdeklődőket, a nagyszínpadon véget érő koncerteket követően a csendháborítás elkerülése okán egy kisebb, sátoros színpadi előadással.

4.

Molnár Tünde jubileumi hangversenysorozata

Molnár Tünde júliusban és augusztusban a 15. Nyáresti hangversenysorozattal ajándékozta meg a vásárhelyi közönséget. Szó szerint ajándékozta, hiszen a részvétel, akárcsak a korábbi években, az idén is ingyenes volt.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

Augusztus 27. – szeptember 30. között minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

műanyag American Standard HCM (Italy) szemüveglencsére, a következő dioptriatarományra: 0 ± 6,0 SPH és 0 ± 6/2 CYL (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegváltoztatásokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Aktuális

Gazdag város

Antalfi Imola

Bevallom, a legutóbbi marosvásárhelyi tanácsülésen több olyan határozattervezet is volt, amelynek a megszavazása első, második és sokadik nekifutásra is ellentmond a józan paraszti észnek, logikának. Értem én, hogy pártharcok folynak, meg hogy gazdasági érdekek gyaníthatók, teletűzelve egyéni ambíciókkal, de akkor is: a város érdeke hol marad? Bár egy picikét lehetne figyelni a közpénz felhasználására, hiszen az igazi cél: élhetőbbé tenni Marosvásárhelyt. Az kellene állást foglalt az ügyben, nem tartva időszerűnek és támogatandónak a közpénz fenti célra való elköltését, prioritásnak pedig semmiképp. Azt hihette, pontot tett az ügyre, értett belőle az érintett. Makkai Gergely azonban, úgy tűnik, „különutas”, és továbbra is határozottan kiállt e nemes békeügy mellett. A múlt csütörtöki tanácsülésen titkos szavazást (Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

6., csütörtök

A Nap kel
6 óra 47 perckor,
lenyugszik
19 óra 52 perckor.
Az év 249. napja,
hátravan 116 nap.

IDŐJÁRÁS

*Változó égbolt,
felhőátvonulások*

Hőmérséklet:
max. 27°C
min. 12°C

~Isten éltesse!

Ma ZAKARIÁS,
holnap REGINA napja.
REGINA: vagy az ugyanilyen
alakú latin névből származik,
ekkor jelentése: királynő, vagy
a Rein kezdetű német nevek
becézéséből. Az előtag jelen-
tése: tanács.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. szeptember 5

1 EUR	4,6369
1 USD	4,0046
100 HUF	1,4115
1 g ARANY	153,8093

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Második elosztás középiskolákba

A héten iratkozhattak be a betöltetlen helyekkel rendelkező középiskolai osztályokba a nyári számítógépes elosztás során kimaradt, nyolcadik osztályt végzett diákok. A líceumba készülők ma még benyújthatják felvételi kérelmüket, elosztásukra szeptember 7-én, pénteken kerül sor. A szakiskolákba is megkezdődött a beiratkozás, szeptember 6-áig a megyei tanfelügyelőségen iratkozhatnak szakiskolai osztályba a diákok.

Egész napos évadnyitó

Szeptember 8-án, szombaton a 100% Reloaded évadnyitó rendezvénysorozatra várja a marosvásárhelyieket a Nemzeti Színház. A harmadik alkalommal zajló programkavalkád reggeli tornával indul, és éjszakába nyúló rendezvényeket kínál. Az új évad várható eseményeiről, a bérletekről, jegyekről, online jegyvásárlásról is tájékozódhatnak az érdeklődők, a különböző vetélkedőkön jegyeket és bérleteket is lehet nyerni a színház előadásaira. Ez alkalommal a színházi jegypénztár is rendkívüli nyitvatartással várja az érdeklődőket: jegyeket és bérleteket 10 és 22 óra között lehet majd vásárolni. A színház frissítéseket, további részleteket a www.nemzetiszhaz.ro honlapon és a www.facebook.com/tompamiklos oldalon fog megjelentetni.

Őszi felvételi a Sapientian

A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem marosvásárhelyi Műszaki és Humántudományok Karán betöltetlenül maradt tandíjmentes és tandíjas helyekre, alap- és mesterképzésre szeptember 8-án, szombaton és 10-én, hétfőn lehet jelentkezni. A legtöbb – 5 tandíjmentes és 35 tandíjas – hely alapképzésen, a közegészségügyi szolgáltatások és politikák szakon maradt. A meghirdetett szakok közül egyedül az informatika szakon nem maradtak helyek. Bővebb tájékoztatás az intézmény honlapján található: ms.sapientia.ro.

Rongálás miatt került őrizetbe

A Marosvásárhelyi Rendőrség rongálás gyanújával vett őrizetbe egy személyt, aki állítólag festékekkel firkált egy Posta utcai ház külső falára. A nyomozás során kiderült, hogy szeptember 1-re virradóra festékek tűnő fehér anyaggal trágár szavakat írt valaki a ház falára, illetve az épület közelében található autóbusszmegeálló pannójára. Az okozott kárt 2.000 lejben állapították meg. Az elkövetéssel a rendőrök egy marosvásárhelyi illetőségű 22 éves fiatalembert gyanúsítanak, akit szeptember 4-én 24 órára őrizetbe vettek. A nyomozást a marosvásárhelyi bíróság melletti ügyészség koordinálja.

Hírszerkesztő: Mózes Edith

Érmekekkel tértek haza a vásárhelyi színház sportolói

Actor's World Championships – Temesvár 2018

Szeptember 1–2-án Temesváron a Csiky Gergely Állami Magyar Színház Actor's World Championships címmel szervezett sportrendezvényt, melyen romániai, magyarországi és szerbiai színházak színészei, rendezői, tervezői, színpadi munkatársai, független alkotói vettek részt. A vetélkedő keretében atlétika, labdarúgás, streetball, staféta, kerékpár, asztalitenisz, tenisz és vívás versenyszámokra lehetett jelentkezni.

Mivel a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház a szellemi egészségen túl a testi egészséget is fontosnak tartja, az intézmény részéről nagy csapat indult Temesvárra. A Tompa Miklós Társulatot Bartha László Zsolt, Benő Kinga, Bokor Barna, Csíki Szabolcs, Fülöp Bea, Hodgyai István, Korpos András, Meszesi Oszkár, Pál Attila, Varga Balázs képviselte, kiegészülve Borsos Tamás, Czüvek Loránd, Kányádi György színis hallgatókkal, valamint Fülöp Loránd és Máthé Barna színházbarátokkal. A sokrétű megmérettetésen a csapat tagjai bebizonyították, hogy nemcsak a reflektorfényben, hanem a porondon, a páston és a pályán is remekül helytállnak.

A vásárhelyi színjátszás képviselői a következő helyezéseket érték el: Benő Kinga: I. hely – futás – 3.000 m, I. hely – súlylökés, III. hely – távolugrás; Borsos Tamás: I. hely – kerékpározás, Czüvek Loránd: I. hely – súlylökés, I. hely – futás 100 m, III. hely – futás – 800 m, III. hely – 4x100 sprint váltó, III. hely – távolugrás; Fülöp Bea: III. hely – futás – 800 m; Fülöp Loránd: I. hely – asztalitenisz – egyéni, II. hely – asztalitenisz – páros; Varga Balázs: II. hely – asztalitenisz – egyéni, II. hely – aszta-

litenisz – páros; streetball sportágban a Bartha László-Zsolt, Csíki Szabolcs, Fülöp Loránd csapat I. helyen, a Bokor Barna, Borsos Tamás, Máthé Barna, Varga Balázs csapat III. helyen, a Korpos András, Meszesi Oszkár, Pál Attila összetételű csapat IV. helyen végzett, míg labdarúgásban a III. helyet vívta ki a Tompa Miklós Társulat csapata. (pr-titkarság)

Forgószél és Garabonciás

Hon- és népismereti levelezőverseny iskolásoknak

A budapesti Hagyományok Háza Forgószél és Garabonciás néven hon- és népismereti levelezőversenyt hirdet, amelynek témája idén a népi építészet. A megmérettetésen külföldi fiatalok részvételére is számítanak.

A Hagyományok Háza immár tizennegyedik alkalommal hirdeti meg Forgószél és Garabonciás néven hon- és népismereti levelezőversenyt. A vetélkedőre idén is várják azoknak az iskolásoknak a jelentkezését, akik izgalmas, szórakoztató feladatokat megoldásán keresztül szívesen mélyítenék el hon- és népismeretbeli tudásukat, illetve szívesen megismerkednének a magyar népi kultúra gazdag, sokszínű világával. A vetélkedő feladatainak középpontjában minden évben más és más téma áll, amit a versenyzők önálló gyűjtő-, kutatómunka révén dolgoznak fel két korosztályi csoportban. A 2018/2019-es tanév témaköre a népi építészet.

Az 5–6. osztályosoknak, a „forgószéleseknek” a verseny háromrészes. Első és második része levelező, ez összesen négy feladatlapot jelent. A harmadik része, a döntő az egyetlen, ahol a versenyzők személyesen is megjelennek.

RENDEZVÉNYEK

Vásárhely-villanások

A Vásárhely-villanások című, a Teleki Téka árkádjai alatt Szotyori Anna képzőművész Vásárhely-metszeteit bemutató kiállítása szeptember 14-ig tekinthető meg.

A Szerelmi bájjal a várban

Donizetti Szerelmi bájjal című vígoperájának premierjével folytatódik a nagy múltú Gördülő Opera sorozat. Az augusztus 31. és szeptember 9. között nyolc székelyföldi városba utazó előadás Marosvásárhelyen szeptember 8-án, szombaton 20 órakor látható a várban. A produkció különlegessége, hogy színpadként egy kamion külön erre a célra kialakított pótkocsija szolgál. Az ingyenes szabadtéri

A jelentkezők a feladatlapokat interneten, e-mailben kapják meg, a kijavított feladatlapot – az elért pontszámokkal együtt – a szervezők postán juttatják vissza az iskolákba. A döntőt Budapesten, a Hagyományok Házában rendezik 2019 májusában. A határon túli versenyzőknek a személyes megmérettetésen nem kell részt venniük, az ő esetükben a feladatlapok pontszámait döntenek.

A 7–12. osztályos, „Garabonciás” jelentkezők az esztendő során három – egyéni gyűjtő-kutató munkát igényelő – feladatlapot kapnak. A feladatlapokat pontozással értékelik két korosztályi csoportban (7–9. osztályosok, 10–12. osztályosok), a sorrendet a kidolgozott feladatlapok pontozása alapján állapítják meg.

Mindkét kategóriában a legjobbak könyvjutalomban részesülnek és (összesen húszan) nyári jutalomtáborban vesznek részt.

Jelentkezési határidő: 2018. szeptember 25., a külföldiek számára a részvétel ingyenes!

További információk: http://www.hagyomanyokhaza.hu/main/gyermekprogramok/tanulmányi_versenyek/

előadások Magyarország kormánya támogatásával valósulnak meg. A szervezők felhívják az érdeklődők figyelmét, hogy az ülőhelyek száma korlátozott.

Ma még látogatható a Keresztződés

A Keresztződés című képzőművészeti kiállítás ma még három helyszínen, a Kultúrpalota Art Nouveau Galériájában, a K'arte Galériában, valamint a Bernády Házban látogatható.

Kiállítás az unitáriusoknál

A Maros-mezősi Művésztelep munkáiból nyílt kiállítás a marosvásárhelyi Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében. A tárlat szeptember 14-ig látogatható. Támogató: Bethlen Gábor Alap.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkarság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270. közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

A kormány továbbmegy a költségvetés-kiigazítási tervezet elfogadásával

A kormány úgy döntött, hogy elfogadja a költségvetés-kiigazításról szóló tervezetet – jelentette be szerdán Viorica Dăncilă miniszterelnök. Dăncilă rámutatott, a kormány nem engedheti, hogy a politikai csatározások veszélybe sodorják a nyugdíjak, a közalkalmazotti bérek kifizetését vagy az egészségügyi ellátást.

– Az utóbbi időben próbáltuk megértetni Iohannis elnökkel, hogy a gazdaság megfelelő működése érdekében el kell fogadni a költségvetés-kiigazítást. Azt szerettem volna, ha ez a román állampolgárok számára oly fontos tervezet e két jelentős állami intézmény, az Államelnöki Hivatal és a kormány közötti konszenzus eredményeként születik meg. De minden összetett helyzetre van legalább egy megoldás, és a kormány azt a megoldást választotta, hogy továbbmegy a költségvetés-kiigazítási tervezet elfogadásával. Teljesítettük a köteleességünket, kikértük a Legfelsőbb Védelmi Tanács álláspontját, és a pénzforrások biztosítására vonatkozó kötelezettségünknek is eleget kívánunk tenni – fogalmazott a kormányfő a kabinet ülésének elején.

A miniszterelnök ugyanakkor rámutatott, ahhoz, hogy ne legyenek kétségek a Legfelsőbb Védelmi Tanács keddi ülésének felfüggesztésével kapcsolatban, fel kell oldani az elhangzottak leiratának titkosságát.

Korábban az Államelnöki Hivatal közölte, hogy Klaus Iohannis egyeztetésre hívta a miniszterelnököt csütörtökre a Cotroceni-palotába.

A közlemény értelmében az államfő „sürgős és rendkívül fontos problémáról”, a nemzetbiztonsági intézményeket érintő költségvetés-kiigazításról kíván tárgyalni a miniszterelnökkel. A konzultációra az illetékes miniszterek is meghívást kaptak – mutatott rá a közlemény, amelyben azt is kiemelték, hogy az egyeztetést követően az elnök ismét összehívja a Legfelsőbb Védelmi Tanácsot, hogy a testület folytassa a tárgyalásokat a nemzetbiztonsági intézményeket érintő költségvetés-kiigazítással kapcsolatban.

Kedden összeült a Legfelsőbb Védelmi Tanács, hogy elemezze a kormány által előterjesztett költségvetés-kiigazítási javaslatot, Klaus Iohannis azonban felfüggesztette az ülést, arra hivatkozva, hogy a költségvetés-kiigazításra szükség van, de nem tekinthetnek el az intézmények közötti lojális együttműködés elvétől. A CSAT ülésének felfüggesztésével lehetőséget teremtettek a kormány számára, hogy újra gondolja a költségvetés-kiigazítás tervezetét, mondjon le arról, hogy pénzt vonjon el az állambiztonsági intézmények büdzséjéből, térjen vissza a tárgyalóasztalhoz, az együttműködéshez, és amint a helyzet normalizálódik, megkapja a CSAT hozzájárulását – mondta kedden az államfő. (Agerpres)

Az új nyugdíjtörvény szerint

Az alkalmazottak 65%-a minimálnyugdíjra lesz jogosult

Ezt szerdán zilahi sajtóértekezletén jelentette ki Bogdan Hossu, az Alfa Kartell Szakszervezeti Szövetség elnöke. A szakszervezeti bizalmi szerint az a gyanú is felmerül, miszerint azt szeretnék, hogy a jogszabály egyáltalán ne lépjen érvénybe.

Az első probléma az – magyarázta Hossu –, hogy az alkalmazottakat büntetik az alkalmazó hanyagságáért. A tervezet szerint ugyanis amennyiben a munkáltató nem fizeti be egy bizonyos időszakban a nyugdíjjárulékot, azokat a hónapokat nem veszik figyelembe a nyugdíj kiszámításakor. A második gond az úgynevezett minimálnyugdíj bevezetése, amely az alkalmazottak nagy részére demotivációs hatással lesz, mi több, közvetett módon csalásra ösztönöz. „Az új nyugdíjtörvény szerint a 15 éves minimális járulékfizetési időszak után az országos minimálbér 45%-át lehet megkapni minimális nyugdíjként. Minden további ledolgozott évért a minimálbér 75 százalékát adják hozzá. Ez azt jelenti, hogy egy olyan alkalmazottnak, aki 30 évet dolgozott – vegyünk egy középértéket –, a minimálbér 60 százalékát garantálják minimálnyugdíjként. Ebből az következik, hogy legalább 4.600 lejes béred kell hogy legyen, hogy 30 év munka után megkapd a minimálnyugdíjat. Azaz csak havi 4.600 lejes bértől felfele kap-

hatsz a minimálnyugdíjnál többet. Ha ezt összevetjük a béreket elektronikus formában nyilvántartó REVISAL rendszerben a bérek összegek szerinti szórásával, akkor azt találjuk, hogy az alkalmazottak nagyjából 65 százaléka minimálnyugdíjat fog kapni. Más szavakkal, mindegy, hogy 2.000 vagy 4.600 lej a béred, így is, úgy is az országos minimálbér 60 százalékának megfelelő minimálnyugdíjat fogsz kapni” – magyarázta Hossu. A szakszervezeti vezető szerint a szövetés azt ajánlja, hogy vagy állapítsanak meg egy minimálnyugdíjat a minimális ledolgozott időszak függvényében, vagy a társadalmi segítyt tekintsék alapnak, amelyhez hozzáadódik a törvény által előírt képlet szerint kiszámított nyugdíj úgy, hogy egy aktív személy, aki dolgozott, mindenkori több nyugdíjat kapjon, mint az, aki nem dolgozott, és társadalmi segítyből élte le az életét. Hossu szerint az alkalmazási periódus úgy van meghatározva, mintha nem is akarnák a törvényt gyakorlatba ültetni, hanem politikai eszközként szeretnék használni arra, hogy a nyugdíjalap megduplázásának ígéretével szavazásra serkentsék az idősebb generációt.

A szakszervezetek levélben fordultak a kormányfőhöz, hogy hívja össze a társadalmi párbeszéd országos tanácsát az új nyugdíjtörvény megvitatására. (Agerpres)

Tücsökszomszéd, avagy az iskolakezdésről

Nyakunkon az iskolakezdés. És még mi minden! Az ember nem vallja be önmagának, de rengeteg dolog szokott csak úgy a nyakába szakadni. És nem lehetünk elég elővigyázatosak. Életmódunkkal mi magunk provokáljuk ki a nyakba szakadás számos esetét. Hogy mást ne mondjak, a gyerekvállalással, de jobb esetben (azonnal itt van november-december) önként vesszük a nyakunkba, körbe is tekerjük vele a saját fejtalapatunkat: a sálat. Már aki nem hetvenkedik, és nyitott gallérral jár-kél embertársai ámulatára vagy nevelésére a legcsatagóbb fagyban. (Utóbb az orr-fül-gége klinika szakrendelésére.)

Tudom, illetlenség szeptember első napjaiban a térről és annak áldásairól beszélni, emlékeztetni rá a halandó haladó emberiséget, de ha a háziasszonyokra gondolunk, sőt mostanában hallok már házférfiakról is, itt van az idő, hogy nyakába vegye a ház és kamra korlátlan úrnője a befőzést. Bizonyos gyümölcsök már a korán jött nyár folyamán kifutottak, vagy az esős nyár eleje miatt el is maradtak, de mostanában dülnak a vinetta- (pardon: padlizsán-) és zakuskaeltétel tevékeny, sístergően forró napjai, majd ezt követően a kályhatisztítás erőkifejtést igénylő izasztó órái. Ez leginkább azokra a szerencsétlen hangyákra vonatkozik, akik nem rendelkeznek hétvégi és vagy kertés házzal, nyaralóval, villával, nyári konyhával vagy barbekjúszalonnal, és akik a blokk-konyha magányában kénytelenek a télre szorgos alattvalóként készülni, főzni, sütni, izesíteni, miközben tücsökszomszéd éppen Párizsba készül.

Az iskolakezdet tücsökszomszédnak egyáltalán nem okoz gondot, hiszen gyermekei már felnőttek, szétszóródtak a világban (Angliában ablakot mosnak, Hollandiában sajtót büdösítenek vagy Spanyolországban eperleveleket simogatnak avokádó- és szerelmes levelekké stb.) vagy nem is voltak neki sosem, tücsökszomszéd most látja éppen idejét annak, hogy elutazzon a világ egy egzotikus pontjára, sőt kettős- és hármaspontjára is. Olyan helyeket választ, amelyeken a minap még megfőkezhetetlennek tűnő erdőtüzek pusztítottak, katasztrófanézni megy, nem olyan bátor, hogy ott tébláboljon a katasztrófanél, elég neki az utóhamuhegyen szörnyülködni és áldani a sorsot, hogy a történelem (Árpád apa vagy De-

cebál tati, esetleg Mária-Terézia nagyí és II. Józsi, a kalaposinas stb.) éppen ide, a világnak ebbe a nyugalmas szögletébe vezette, telepítette le, utasította ki őseit.

Tücsökszomszéd tanácsokat ad iskolakezdesre hangyaszomszédnak, felhívja figyelmét azokra a visszás állapotokra, amelyekről a tévé esti híradójából vagy a Facebook és az internet világából származnak, amik arról tudósítanak évek óta visszatérő rutinnal, hogy Alsónyélkládtornyán és Glinadojban, ebben a hegyaljai tüchtig faluban az iskola még tető és falak nélkül áll, Muntyánhalomban feltört egy zakuszkagejzir, ami erősen hátráltatja a tanévkedést, ugyanis a tátongó mélység és a paszulyos zakuszkasugár éppen az iskola belbiztonsági szertárában tört fel, és elmosta az igazgató néni háromórás megnyitóbeszédének szövegét, pedig már voltak benne eredeti Ciceró-idézetek latinul és Buddha aranyköpéseiből óind nyelven. (Korábban ugyanezen egyéniség kezdő igazgatóhelyettesi beszédében csak úgy hemzsegték a főtitkári idézetek, de változnak az idők és benne az idézetek. Csak az idétlenek topognak helyben – ez a beszéd lényege.) De hangyaszomszédot semmi sem riaszthatja el az iskolától, mert tisztában van vele, hogy nem az iskolának tanulunk, hanem egy életre szerzünk neurózist és mindent lefegyverző tudást, rutint, túlélési technikákat, plusz vagy mínusz előjellel barátokat, ellenségeket, példa-, lehúzó vagy térképet.

A nyakunkra leselkedő iskolakezdes egyben alkalmat nyújt nekünk, hogy emogdjuk saját életünk történetét, abból is az iskolás éveket ragadjuk nyakon és ki az iskolakezdesre váró utódnak, leszarmazottnak. Csak a szép emlékeket osszuk meg velük, nehogy elriasszuk őket a csodáktól, a rájuk leselkedő mézédés kálváriától. Persze óvatosan keverjünk hozzá némi valót: hogyan lógtunk, hogyan úsztunk meg egy „szőrös” felletést, vagy hogyan fogtunk ki egy kezdő tanítójelöltön stb. Ezekkel – mondok – bánjunk óvatosan, mert sohasem számíthatjuk ki százszázalékos biztonsággal, micsoda rombolást végezhetünk az ifjú lelkekben, mikor élednek újjá a mi bűnre ingerlő, serkentő, sugalmazó génjeink az ő génállományukhoz keverten. És ez még a vérrokonság kizárásával is próbált. Mára ennyit a nevelés hasznáról és ártalmairól.

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

Ország – világ

Kedvezményes vonatjegyek

A diákok szeptember 30-ig tavalyi ellenőrző könyvükre is válthatnak kedvezményes jegyet – írja a Román Vasúttársaság (CFR) keddi közleményében. A dokumentum szerint októbertől már csak a 2018-2019-es iskolai évre láttamozott ellenőrzővel adnak kedvezményes jegyet. A kötelező elméleti és szakoktatásban részt vevő diákok (beleértve a technikumok tanulóit is) egész évben féláron utazhatnak a Regio és InterRegio kategóriájú vonatok másodosztályán. A CFR azt ajánlja, hogy azok a tanulók, akik gyakran utaznak vonattal 300 kilométernél rövidebb távolságon, váltsanak kedvezményes bérletet. (Agerpres)

Afrikai sertéspestis – vizsgálat indult

Vizsgálatot indított a legfőbb ügyészség, amely azt veszi górcső alá, hogy történt-e mulasztás az állami intézmények részéről az afrikai sertéspestis terjedésének megakadályozása érdekében. Az ügyészség szerdai közlése szerint részben hivatalból, részben több feljelentés alapján indítottak eljárást. Klaus Iohannis államfő szerint a jelentős anyagi kár elkerülhető lett volna, ha a kormány idejében lépett volna. A múlt héten közzétett legfrissebb adatok szerint tíz megye 165 településén van jelen a kórokozó, összesen 781 fertőzőgóc szerepel a nyilvántartásban, és több mint 123 ezer sertést kellett megsemmisíteni. A kórokozó az ország északnyugati részén jelent meg először tavaly júliusban, onnan terjedt az ország délkeleti részére, ahol az elmúlt hetekben gyorsan teret hódít. (MTI)

Nem akarnak bizottságot

A képviselőház plénuma elutasította szerdán azt az indítványt, hogy parlamenti bizottság alakuljon a Victoriei téri, augusztus 10-ei tüntetésen történtek kivizsgálására. A bizottság létrehozását a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentések Meg Romániát Szövetség (USR) kezdeményezte, arra hivatkozva, hogy a békés tüntetést provokátorok zavarták meg, akik kiváltották a rendfenntartók erőszakos fellépését, és ez oda vezetett, hogy közel 450 személy szorult orvosi ellátásra az incidensek következtében. A történetek körülményeinek tisztázása és a felelősök azonosítása végett javasolta parlamenti vizsgálóbizottság felállítását a PNL és az USR. Indítványukat azonban a képviselőház tagjainak csak 119 tagja támogatta szavazatával, 137-en ellene voksoltak, két képviselő tartózkodott. (Agerpres)

Feljelentették Dragneát

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) bünyügyi feljelentést tett Liviu Dragnea, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke ellen, amiért az nem hívta össze a parlament rendkívüli ülészakát, hogy megtárgyalja az augusztus 10-ei eseményeket – nyilatkozta szerdán Dan Vîlceanu, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) alsóházi frakcióvezető-helyettese. A PNL hivatali visszaélés vádjával tett feljelentést Liviu Dragnea ellen, megengedhetetlennek tartva, hogy éppen a törvényhozás egyik házelnöke ne tartsa be a törvényeket. 113 képviselő kérte a rendkívüli ülészakát összehívását, hogy az ország számára fontos dolgokat tárgyaljanak meg: az augusztus 10-én történteket és a sertéspestis körül kialakult helyzetet. Dragnea azonban nem hívta össze az ülészakát, noha a PNL minden törvényes előírást teljesített – mondta Vîlceanu. (Agerpres)

Gazdag város

(Folytatás az 1. oldalról)

javasolt, a testület pedig egyetértett. A meglepetés nem maradt el: a sok privátban történő ejnye-bejnyezés mellett a testület (négy képviselő kivételével) nagy titkosan megszavazta a mintegy 6532 dollárba kerülő koreai kiruccanást. Hogy miért? Na ez itt a kérdés.

De van itt több más is. Például az, hogy egy olyan ügyet, mint a fizetőparkolásnak a város ügyintézésében tartása, illetve az ebből származó teljes bevételnek a város javára fordítása, miért nem szavaztak meg a képviselők? Mert ugye ez nem RMDSZ-, vagy POL-, vagy PSD-, vagy PNL-„téma”, hanem a város érdeke lenne. Vagy ott van a Somostetőre betervezett „terasz”. Az étterem felépítése megközelítőleg 400 ezer euróba „jönne” a városnak. Senkiben azok közül, akik megszávatják, még csak fel sem merül a kérdés, hogy időszerű-e, indokolt-e, drága-e egy teraszos faépítményre kifizetni ezt a pénzt, és főleg: van-e honnan? Ez lenne a prioritás?

Egyébként eléggé érdekes, ahogy az önkormányzat rákattant az éttermekre. Ugyanis a Görög-ház alagsorában levő étteremért is hajlandó lenne 70 ezer eurót kiadni (mennyire piaci az ár?), erre elővásárlási jogot formál a város, és a testület jóvá is hagyta. És hogy legyen hab is a tortán, a főter átalakításához, a mélygarázs megépítéséhez szükséges 33 millió lejt 13 éves futamidőre bankkölcsönből venné fel a város. Eladósdást jelent ez. És még lehetne sorolni a pénzes ügyeket.

Gazdag város vagyunk. Szórjuk a pénzt. Egy a baj: a mindennapokban ez sehogy sem akar látszani.

Ausztráliából jön a Hullámzó vőlegény

(Folytatás az 1. oldalról)

Szép Palkó című előadásával, amelyet szeptember 14-én és 15-én is bemutat. Onnan egyenesen Váradra vezet a táncosok útja, hogy 16-án *Tegnap a Gyimesben jártam* című előadásukkal a Nagyvárad Magyar Napok programját gazdagíthassák. Az ezt követő hét végén, szeptember 22-23-án a parajdi Töltöttkáposzta-fesztivál résztvevői is gyönyörködhetnek a produkciójukban.

Kicsi Svejk háborúja – a hónap végén

Az idei évad első bemutatója a *Kicsi Svejk háborúja* lesz. A Varga János rendezésében, Kelemen László zenéjével születő táncszínházi előadás premierjét szeptember 27-re időzítették, 28-án pedig megismétlik a produkciót. Az előadást a XIV. Erdélyi Hivatásos Magyar Néptáncgyűttesek Találkozásán is bemutatják. Az öt hivatásos néptáncgyűttes idei, október 18–21. között zajló találkozásának házigazdája a Maros Művészgyűttes, az eseményekben gazdag együttlét helyszíne a Nemzeti Színház lesz.

Október 21-én a kövesdombi színházban első alkalommal tartják meg a Marosi néptáncfesztivált, amely – akárcsak a hivatásos néptáncgyűttesek találkozója – a Székelyföld Napok programjának része.

Ezt megelőzően, október elsején ingyenes produkcióval köszönti az időseket a művészgyűttes. A színházban megtekinthető előadásra ajánlott támogatásokból egy szociális központ létrehozásához járulnak hozzá. Október 13-án szintén a Maros Művészgyűttes háza táján kerül sor egy kamarafesztí-

válra, a rendezvény kezdeményezője Varró Huba. November 16-án az Össztánc ősszel című székelyudvarhelyi néptáncfesztiválon vesz részt a művészgyűttes.

Összefogásból születik a Tündöklő Jeromos

Decemberben egy izgalmas produkciót láthat a marosvásárhelyi nagyrédmű. Tamási Áron *Tündöklő Jeromosának* színpadra állításában először fog össze a Maros Művészgyűttes, a Nemzeti Színház és a Spectrum Színház. Az

előadásról – melynek rendezője Török Viola, koreográfusa Horváth Zsófia, zeneszerzője Kelemen László – a sajtótájékoztatón jelen levő Török István, a Spectrum Színház igazgatója számolt be a jelenlévőknek. Mint mondta, a próbák a hivatásos néptáncgyűttesek találkozója után kezdődnek, a premierre a tervek szerint december 6-án kerül sor. Török István a Hagyományok Háza erdélyi hálózata felelősének minőségében a székelyudvarhelyi táncszínházhoz is kitért, amelynek során Pávai István rendezésében Kallós zoltán kevésbé ismert, ám igen értékes gyűjtéseit is bemutatják. A találkozón a Maros Művészgyűttes magyar tagozatától Kásler Magda és Moldován Horváth István is fellép.

Ausztráliától Farkaslakáig

A kövesdombi színhely legközelebbi rendezvénye Tamási Áron *Hullámzó vőlegény* című színpadi játéka lesz, amelyet az ausztráliai Brisbane-i Magyar Amatőr Színtársulat egy Kárpát-medencei turné keretében hoz Marosvásárhelyre. A szeptember 21-re időzített produkcióról Kovács Lőrinc, Ausztráliában élő református lelképásztor, tiszte-

letbeli konzul számolt be. Elmondta, hogy 15 éve került ki Queensland államba, amelynek fővárosában, Brisbane-ben a legnagyobb magyar közösség él. Ismerősökből, barátokból alakította meg az amatőr társulatot, amelynek tagjai így mélyebben megélhetik magyarságukat, kultúrájukat. Igyekeznek minden évben színpadra állítani egy könnyedebb színpadi játékot, eddig 5-6 új előadásuk volt, többek között Móricz-, Gárdonyi-, Szigligeti-műveket dolgoztak fel. A Hullámzó vőlegényt tavaly Sydneyben, az ausztráliai magyarok találkozásán játszták el első ízben. Idén szeptemberben az *Ausztráliától Farkaslakáig* című turné keretében Magyarország több településén, a Délvidéken és Felvidéken is bemutatják, ehhez a Nemzetpolitikai Államtitkárság nyújtott támogatást. Erdélybe szeptember 20-án érkezik a társulat, az első előadásra aznap Székelykeresztúron kerül sor. 21-én este 7 órakor Marosvásárhelyre, a Maros Művészgyűttes színhelyén lépnek fel, 22-én pedig Nyárádszeredában vendégszerepelnek. A turné 23-án Farkaslakán, Tamási szülőfalujában zárul.

A hét végén kezdődik a Maris Fest – Alternative September Rock

Az ország legnagyobb rockfesztiválja Marosvásárhelyen!

Az ország legnagyobb rockfesztiválja veszi kezdetét a hét végén Marosvásárhelyen. Mint arról korábban is írtunk, a *Maris Fest: Alternative Rock Fest – September Rock* címet viselő, illetve mottóval rendelkező eseménysorozat a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal által szervezett Alternative September Rock, a Legio Maris RC motoros baráti kör által létrehozott Maris Fest, valamint az Auld Cut MC motorosklub által jegyzett Redneck Weekend című fesztiválokból és többnapos partikból állt össze egyetlen, közösen létrehozott monstre eseménnyé, amellyel a város lakosságát is meg kívánják ajándékozni a szervezők, így a számos koncert mellett igen sok kiegészítő rendezvénnyel – közöttük a buli saját enduróversenyével – is várják a közönséget szeptember 7-e és 9-e között a lovarda melletti Maros-partra.

A közelgő eseménysorozattal kapcsolatosan szerda délben tartott sajtótájékoztatót a szervezők a polgármesteri hivatal protokolltermében, ahol a hivatal képviselőjében Alina Hetrea kulturális igazgató, valamint Cosmin Blaga, a hivatal sajtószóvivője, továbbá Thomas Moldovan, a Legio Maris

RC képviselője, Mózes Levente városi tanácsos és klubtag, továbbá Kaali Nagy Botond, az Auld Cut MC elnöke fogadta a megjelenteket. Elsőként Cosmin Blaga üdvözölte a sajtó képviselőit, majd Thomas Moldovan és Mózes Levente beszéltek részletesen a közelgő eseményről.

– A fesztivál szervezői a polgármesteri hivatal és a városban lévő, említett két motorosgyűlés, támogatója pedig a harmadik, a Moto TGM. Elsősorban azt szeretném elmondani, hogy megváltozott az esemény helyszíne, a tavalyi Maris Fest elköltözött a Vikend mellől, és ezúttal a Sziget utcában, a lovarda mellett, a Maros partján kerül rá sor: ennek az az oka, hogy idén sokkal nagyobb közönség jelezte részvételét, sokkal több programot és gazdagabb műsort kínálunk. Használni fogjuk az összes, ott rendelkezésünkre álló helyet, a parkolókat, és a rendezvény idejére a forgalom előtt lezárul a Sziget utca is. Emiatt elnézést kérünk az érintettektől, de reméljük, évente egy hétvége talán nem túl nagy áldozat egy ekkora esemény létrehozásáért. Számos újdonságot is hozunk a szokásos fesztiválkínálatba, a bulinak lesz egy saját short track enduróversenye,

amelynek keretében roncsautókból, rönkökből, traktorgumikból kialakított pályán versenyeznek, illetve bemutatásnak komoly díjakért a jelentkezők. Az edzésekre pénteken kerül sor, szombaton délelőtt 10 órától pedig elkezdődnek a versenyek, amelyek 17 óráig tartanak. Vasárnap a kategóriánkénti versenyekre kerül sor.

Mike Terrana, napjaink egyik legelismertebb dobosa is. A napot a fesztivál főfellépője, a legendás Nazareth zárja egy körülbelül kétórás koncerttel. Az ezt követő tűzshow után a sátorszínpadon Mihai Mărgineanu és együttese koncertezik. Vasárnap az újonnan megalakult Ex Animus lép fel, őket követi a Relative Band, az Ozone Mama,

Az idei évtől két színpaddal várjuk az érdeklődőket, a nagyszínpadon véget érő koncerteket követően a csendháborítás elkerülése okán egy kisebb, sátorszínpadi előadással. Ami a koncertprogramot illeti, a pénteki sorozatot a Rocksuli diákjai nyitják: nagy hangsúlyt fektetünk a helyi értékek megismertetésére, ezért mindegyik napon fellép egy-egy vásárhelyi együttes is a fesztiválon. A Rocksulit a Dusty Ride, a Trooper, majd a Krypton követi, végül – premierként – egy nagyon érdekes szimfonikus rockkoncert veszi kezdetét, amelyen fellép a kolozsvári opera, Dan Bittman, a Holograf és Dan Teodorescu, a Taxi énekeke, valamint a Hara együttes. A sátorban Daniel Iancu lép fel egy nagyon érdekes előadással, amelyben részt vesz Daniel Pătrașcu, a Times New Roman karikatúristája is. E koncert körülbelül két órát tart.

Szombaton ismét egy helyi együttes, a Cherry Band nyitja a koncertek sorát, őket a Dirty Shirt és a Hangover követi, majd a The ROCK lép a színpadra. Ez utóbbi, AC/DC tribute együttes tagjainak sorát gazdagítja Dave Evans, az eredeti AC/DC énekeke, valamint

Kempes, valamint a szintén legendás magyar Karthago.

Ami a további programokat illeti, számos meglepetéssel várjuk az érdeklődőket, az alapot számunkra a minőségi szórakoztatás, entertainment képezi, ennek elérésében pedig a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház két színművésze, Ciugulitu Csaba és Luchian Pantea segít bennünket. A fesztivál két ceremóniamestere Cristian Hrubaru, a Rock FM műsorvezetője és Bokor Barna, a Tompa Miklós Társulat színművésze. A motoros felvonulás a Sziget utcából indul, onnan halad keresztül a városban a Harcsa, a Szabadság, a Cuza Vodă, a Hosszú, a Budai Nagy Antal, a Pandúrok, a Fortuna, a főté és a Kossuth utca útvonalán. A felvonulás, mint mindegyik évben, idén is kapott egy tematikát, ezúttal a hiányzó vásárhelyi körgyűrűre szeretnénk felhívni a figyelmet, amelynek nemléte jelentősen megnehezíti mindannyiunk életét. Ezenkívül több kiegészítő rendezvénnyel várjuk az érdeklődőket az újaszattól a mázfófalon keresztül az épített- és motoros kiállításig és a helyszíni motorosiskoláig, ahol az érdeklődők profi oktatók mellett kipróbálhatják, milyen érzés moto-

rozni. A fesztiválnak idén is lesz karitatív jellege, a tombolából begyűlt összeggel egy egyévesnél fiatalabb, súlyos beteg kisfiút segítenek a szervezők.

Számos, online készített statisztika és internetes hirdetés birtokában most már kijelenthetjük, hogy mi vagyunk Románia legnagyobb rockfesztiválja, és ezt a szintet az elkövetkező években tovább szeretnénk emelni. Ami a város számára talán a legfontosabb, hogy ezzel a fesztivállal egy új marosvásárhelyi turisztikai brandet, mozgalmat ala-

kítottunk ki: nagyon sok motoros érkezett és érkezik az idén is, köszönhetően annak, hogy idén tavasztól komoly reklámkampányt folytatunk mind az országban, mind Magyarországon, Bulgáriában, Ausztriában, Ukrajnában és Moldovában. A tavalyi fesztivál ideje alatt a marosvásárhelyi turizmus 4,7 százalékkal nőtt, ez önmagáért beszél. Elkészítettük a fesztivál rövid, közepes és hosszú távú megvalósíthatósági tervét, és azért dolgozunk, hogy ezt az értéket tovább növeljük, hogy a város lakosságát a rendezvény idejére megduplázzuk.

A fesztiválra a belépés és a kemping használata – sátorhely, tusolók stb. – ingyenes, ezer sátorhellyel rendelkezünk. 30.000-es lélekszámú közönségre számítunk, a tavalyi motorosfelvonuláson 1200 résztvevő indult, reméljük, hogy az idén is eljönnek ennyien.

Az eseménysorozat létrejöttében a szervezők mellett további érdeme van a Maros Megyei Tanácsnak és a támogatóknak: szponzorunk többek között az Azomozor, a Heineken, a Pepsi, a Perla Harghitei, a Red Bull és a Selgros – hallottuk a sajtótájékoztatón. (Miklóssy)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Forgott az egészségkerék

Bőrünk nem felejt

Évről évre nő a Vásárhelyi Forгатag egészségügyi sátrának látogatottsága – állapítottuk meg a vasárnapi sátorbontáskor Zayzon Zsuzsannával, az Egészségforгатag fő támogatója, a Gedeon Richter Románia gyógyszer cég közkapcsolatért felelős menedzserével.

Mind többen jönnek rá az egészségtudatos életmód fontosságára, amiben döntő szerepe van a megelőzésnek. Ebben segítenek az időben elvégzett szűrővizsgálatok, amire az Egészségforгатag sátrai az idén is lehetőséget biztosítottak. Lelkes fiatal szakorvosok segítségével mindazok, akiknek türelmük volt kivárni a sorukat, felvilágosítást kaptak aggodalmairól, és tanácsot a további teendőket illetően. Nagy vonzerőt jelentett – különösen a gyermekek számára – az egészségkerék, amelyet megforgathattak mindazok, akik legalább két sátornál megfordultak, és különféle kisebb-nagyobb ajándékban részesültek.

Mivel a kutatómunkában a térség élenjáró egysége a Gedeon Richter Románia, a Forгатag fő sátorában – Ha nagy lesznek, kutató lesznek! – ér-

dekes kísérletek elvégzésére nyílt módja azoknak a gyermekeknek, akiket érdekel ez a terület.

Az Egészségforгатagon tanácsaival jelen volt dr. Szatmári Judit szemész szakorvos, aki szinte megállás nélkül fogadta a szemészeti szűrővizsgálat iránt érdeklődőket. A táplálkozás mint szövetségesünk vagy ellenségünk, erről a témáról lehetett elbeszélgetni Nemes Levente dietetikussal, aki interaktív já-

tékot is „kínált” a gyermekeknek. A tüdő funkciójának a vizsgálatára alkalmas spirométer meghibásodása nem akadályozta meg dr. Aberle Emese tüdőgyógyász szakorvost, hogy eligazítsa a hozzá fordulókat. Jó láb, egyenes gerinc jelszóval az Egészségforгатagról ezúttal sem hiányzott az Osteopharm csapata dr. Székely László cégvezetővel az élen, aki munkatársaival (dr. Molnár Örs ortopéd szakorvos, Olasz Szilárd ortopédtechnikus, Lőrincz Ferenc terapeuta) fáradhatatlanul végezte a talp- és gerincálapot-felmérést, és akinél elváltozást találtak, játékos láb-

Fotó: Zayzon Zsuzsanna

gyógytornára tanították. Az életkor-nak megfelelő mozgáskoordinációs felmérésre, a kognitív folyamatok és az idegrendszer érettségének a vizsgálatára nyílt mód a MediKids sátorában, ahol dr. Vásárhelyi Enikő szenzomotoros terapeuta és dr. Borka-Balás Réka gyermekkardiológus főorvosnő fogadta a szűrővizsgálat iránt érdeklődőket. A hátrgerinc ingyenes szűrését végezték az OrtoProfil sátoránál, ahol az orvosi segédeszközök használatáról is felvilágosították a hozzájuk fordulókat, és különféle játékokkal gondoltak a kisebb és nagyobb gyermekek szórakoztatására is. A szabadalmazás alatt álló RAD mobilizáló termécsaláddal ismerkedhettek a B2Profizio HEZ Kft. sátorában az érdeklődők. A termécsaláddhoz tartozó eszközök nagy pontosságú masszázst, izomlazítást tesznek lehetővé, amit ki is lehetett próbálni.

Naponta százan fordultak meg dr. Bagosi Ágota, a Dora Medicals bőrgyógyász szakorvosának sátrában, gyermekek és felnőttek vegyesen, hogy anyajegyük, szemölcsük természetéről tájékozódjanak. A szűrővizsgálatra jelentkezők között kóros elváltozást is talált az orvosnő, és útbaigazítást adott a további teendőkről.

Mind a gyermekeknek, mind a felnőtteknek felhívta a figyelmét a napozással kapcsolatos tudnivalókra, a bőrvédő krémek használatának fontosságára. A mágneses asztalon számba vették, hogy mit kell magával vigen az, aki a tengerpartra megy nyaralni. Az

Dr. Bagosi Ágota

idősebb személyek jobbra viselkedéssel, a gombásodással, allergiás tünetekkel kapcsolatosan kértek tanácsot.

– Örültem, hogy sok volt az érdeklődő. Jöttek egy bizonyos problémával, elbeszélgettünk, nyitottak voltak, érdekelte őket a bőrük egészsége. Megbeszéltük a napozással, napégéssel kapcsolatos tudnivalókat, azt, hogy bőrünk évek múltával sem felejt el, hogy leégünk, aminek a későbbiekben például az úgynevezett öregségi foltokban mutatkozik meg az utóhatása. Érdeklődésükre elmondtam, hogy nem szabad ezeknek a foltoknak vagy az anyajegyeknek az eltüntetésére a laikusok által javasolt szerek használata addig, amíg nem kérdezik meg a szakembert. Aki több lehetőséget kínál: a fagyasztást, leégetést vagy a lézeres kezelést annak a bőrelváltozásnak, aminél ez lehetséges – választotta érdeklődésemre a doktornő, aki fáradtan, de elégedetten nyugtázta az Egészségforгатag eseményeit és tanulságait. (b.g.v.)

Lélek és test kölcsönhatása

Az agy és az érzelmek szerepe a szívbetegségek kialakulásában (2.)

Ez volt a témája annak az előadásnak, amelyet dr. Frigy Attila, a marosvásárhelyi IV-es Számú Belgyógyászati Klinika kardiológus főorvosata tartott népes és érdeklődő fiatal hallgatóság előtt a Sapientia nyári egyetemén. Amint a kérdésekből kiderült, nagyon időszerű, az egyetemi hallgatókat is érintő kérdéskörrel volt szó.

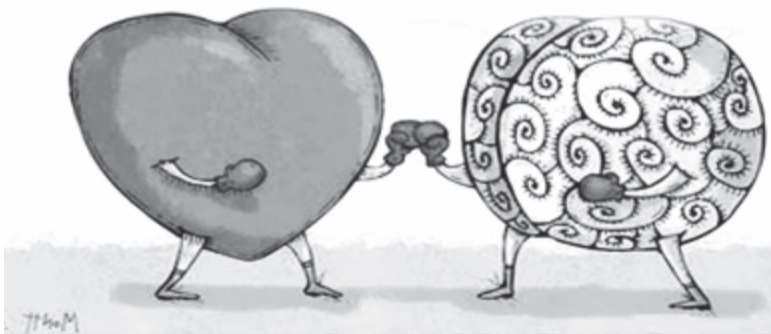
Az előadásról szóló beszámoló első részében a szívbetegségeket ismertettük: magas vérnyomás, érelmeszesedés (az ütőerek falában kialakuló lerakódások, plakkok), iszkémia (vértelenség, a szív rossz vérellátása a beszűkült koszorúerek miatt), a szívizom-infarktus (egy vérrög által elzárult koszorúer miatt a szív egy része elhal), ritmuszavar és szívelégtelenség (a részben elhalt szívizom nem tudja befogadni a tüdőből és test egyéb részeiből érkező vért, ami pangani kezd, tüneteket okozva).

Beszámolóink második része arról szól, hogy a felsorolt szívbetegségeket hogyan befolyásolják a lelki tényezők, illetve fordított irányban, a testi betegség hogyan hat a gondolkodásunkra, érzelmi életünkre.

Az előadó leszögezte azt a manapság sokat emlegetett tényt, hogy az egészség egy integratív, holisztikus (az egészre vonatkozó) fogalom, ami azt jelenti, hogy jól érezzük magunkat testileg, érzelmi- és értelmileg, jó a szociális beágyazódásunk, és szellemileg, spirituálisan is van egy utunk, ami segít az egyensúly megtartásában. Ezek a dolgok összefüggnek, ezért ha valakinél egy testi betegséget állapítanak meg, figyelembe kell venni az egészség egyéb összetevőit is, mert lehet, hogy oki tényezőként

szerepelnek. Fordított irányban, a testi betegség kihat az egészség lelki, szellemi, szociális összetevőire.

A szívbetegségek kialakulásában és lefolyásában szerepet játszó pszichés tényezők: a stressz, a szorongás, a depresszió, a poszttraumás stressz szindróma (posttraumatic stress disorder, PTSD) és a demencia (értelmi hanyatlás).

Szív és agy – egymást próbálják kiütni

A stressz

Bár mondhatná valaki, hogy ez nem egy pszichés tényező, hanem a szervezet reakciója, vannak lelki összetevők is, és fiziológiai, illetve viselkedésszerű elváltozásokkal jár együtt. A stresszreakció alkalmazkodást jelent bármilyen természeti behatásra, ami a szervezet egyensúlyát megbonthatja. Ez a behatás lehet pszichoszociális, pl. munkahelyi vagy akár egy sorban állás közben kialakuló konfliktus stb. Akkor van baj, ha a stresszorok, azaz a stresszt okozó tényezők gyakran ismétlődnek, hosszú ideig tartanak, illetve a válaszuk túlméretezett ezekre.

A szorongás

A másik pszichés tényező a konkrét ok nélküli és túldimenzionált, legtöbbször folyamatos félelem, a szorongás, ami „divatos”

manapság. Nagyon kifejezett formája a pánikroham vagy pánikbetegség, ami sokszor derült égből érkezik. Az érintett személy azt érzi, hogy valami nincs rendben, mintha nem volna elég levegő, gyorsabban ver a szíve, és mindjárt meghal. Ennek a pánikrohamnak egy szorongásos „aládúcólása van”, amit ki kell deríteni – mondta Frigy főorvos. Majd hozzátette, hogy fia-

események miatt a depresszió bárkinél előfordulhat.

A demencia egy agyi leépülési folyamat, melynek során a szívbetegségek előfordulása gyakoribb lehet, illetve a kezelés betartása komoly nehézségekbe ütközhet.

Személyiség típusunknak,

amely meghatározza létezési módunkat a világban, ugyancsak szerepe van a szívbetegségek kialakulásában. Az A és D típusú személyiségnél lehet számítani a koszorúer-betegségre. A menedzser típusú A személyiség egész nap küzd, dönt, odaadón dolgozik, részt akar venni mindenben, magas az igény szintje, tökéletes teljesítményre törekszik, és győztes akar lenni, miközben folyamatosan halad előre. Ezek az emberek olyan felfokozott életet élnek, hogy egy adott pillanatban kialakul a magas vérnyomás, és áteshetnek akár egy szívinfarktuson is. A D típusú depri-mált, úgynevezett „disordered” személyiség, az átélt negatív élményeket nem adja ki magából, hanem gyűjti, és a sok negatív gondolat egy adott pillanatban betegséggé alakul át.

A stressz, a szorongás, a depresszió szomatizáció révén (a lelki okok miatt testi tünetek alakulnak ki) szívpanaszokat is okozhat. Ezzel a területtel a pszichoszomatika foglalkozik behatóan. Nem mindig látványos történésről van szó, mint amikor valaki nagyon feldühödik, és kap egy szívinfarktust vagy agyvérzést. Bár ez is előfordulhat, sokkal alattomosabb hatással kell számolni. Egy krónikus szorongásos probléma, az elhanyagolt stressz, depresszió talaján kialakulhatnak a szívbetegségek. Az agyunk próbálja kiütni a szívünket, vagy fordítva, a szívünk az agyunkat, holott jó lenne, ha kézen fognák

egymást – hangsúlyozta dr. Frigy Attila.

Ha valakinek lelki problémája van, sokszor nem megfelelőképpen áll hozzá betegségéhez, gyakoriak a kóros viselkedésmintázatok: az alkoholizmus, a dohányzás, a kábítószer-fogyasztás, az elhízás, a nem megfelelő alvás – ezek mind közvetett hatásai a pszichés tényezőknek, és rizikófaktorai a szívbetegségeknek. Egy szorongó ember nem tartja be pontosan a kezelési szabályokat, holott ez is nagyon fontos lenne.

Ördögi kör

A psziché a vegetatív idegrendszeren és hormonokon, illetve hormonszerű anyagokon keresztül hat a szívre, hozzájárulva a szívbetegségek kialakulásához, ami aztán „ráségit” a pszichés tényezőkre, egy ördögi kört hozva létre.

A szív-ér rendszeri szabályozás lényege, hogy a nyúltagyban van egy úgynevezett szívközpont, amely az erekben és a szívben elhelyezkedő különböző receptorzónákból kapja a jeleket, és bocsátja ki magából a paraszimpatikus, azaz a lassító, és a szimpatikus, azaz a gyorsító impulzusokat. E nagyon ősi nyúltagi központ működését gyakorlatilag a hipotalamusz (vegetatív agyunk) befolyásolja. Minden, ami azt feltételezi, hogy valamilyen formában reagáljon a szervezetünk, a hipotalamuszon keresztül történik. Ez van rákötve a limbikus rendszerre (érzelmi agyunkra), ami kapcsolatban van a kortexszel, azaz az agykéreggel. Ha látunk egy fenyegetést, ami a kortexre tartozik, tehát megijedünk, a hipotalamuszhoz érkezik az információ, hogy gyorsan indítsa be a szimpatikus idegrendszert, aminek a hatására elfutunk, pl. egy felénk közeledő autó elől.

(Folytatás a 8. oldalon)

Molnár Tünde jubileumi hangversenysorozata

Egy orgonista olyan kell legyen, mint az űrhajós

Molnár Tünde júliusban és augusztusban a 15. Nyáresti hangversenysorozattal ajándékozta meg a vásárhelyi közönséget. Szó szerint ajándékozta, hiszen a részvétel, akárcsak a korábbi években, az idén is ingyenes volt. A jubileumi rendezvény a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia és a Maros Megyei Tanács közös szervezésében zajlott a Hangszerek királynője – az orgona jelenléte Maros megye kulturális térségében témával.

Bodolai Gyöngyi

Az egyik legmaradandóbb orgonazenei élményem a marosvásárhelyi Vártemplomhoz fűződik. Két évvel ezelőtt egy nyári kora estén Molnár Tünde orgonaművész két tanítványával, Bereczki-Tollas László vártemplomi orgonistával és Strausz Imre István orgonaművésszel a templom két orgonáján szólaltatták meg hat kézzel és hat lábbal egyszerre Terényi Ede Madarak című művét, amelyet a szerző Molnár Tündének dedikált. Játékuk annyira tetszett, hogy eldöntöttem: a következő nyáron végigkövetem az előadót valamennyi templomban, ahol hangversenyt ad. Ez azóta sem sikerült, de az idei utolsó hangverseny után arra kértem, hogy tekintsünk vissza az elmúlt másfél évtizedre.

– *Hogyan született az ötlet?*

– A Nyáresti orgonahangversenyek gondolata már az 1990-es évektől megfogalmazott bennem, de igazából csak 2004-ben lehetett megvalósítani, amikor szerződéssel a Marosvásárhelyi Állami Filharmóniához kerültem, ahol Cazan Vasile igazgató támogatta az ötletet. 2004-ben négy hangversenyt tartottam a Kultúrpalotában. A műsor olyan volt, mint egy virágcsokor, tarkabarka, a kora barokktól a kortárs zenéig. 45-50 percet játszottam olyan dalokat, amelyeket könnyű volt hallgatni, és a közönség ismerte is a művek java részét. 2006-ban elkezdődött a Kultúrpalota nagytermének restaurálása, és akkor született meg az elképzelés, hogy fel kellene karoljam azokat a marosvásárhelyi templomokat, ahol sípos orgonák vannak.

– *Hány templom orgonája alkalmas arra, hogy koncertezél rajta?*

– Hét templom összesen nyolc orgonája. A református templomok közül a Vártemplomot említtem először, ahol két hangszer van, a szentélyben elhelyezett Johann Prause műemlék- és a karzaton lévő Klassmeyer Ernst-

orgona. Ez utóbbi hangszert 2006-ban Heidenoldendorfból kapták ajándékba. A Gecse utcai református Kistemplomban egy Takácsy Ignác-orgona, a Szabadi úti református templomban az Országh Sándor és fia által épített orgona szól. A Keresztelő Szent János-plébániatemplomban Mooser Ludwig-orgonán, a Szent Imre ferences templomban Szeidl Ferenc-orgonán, a minorita templomban Nagy József-orgonán és az unitárius templomban ugyancsak egy Szeidl Ferenc-orgonán játszottam.

Marosvásárhely legnagyobb orgonája a 63 regiszteres, hárommanuális és pedálos Rieger Ottó-orgona a Kultúrpalota koncerttermében, ami Kelet-Európa egyik legszebb romantikus hangzású orgonája, a legkisebb a négyregiszteres, egymanuális és pedálos or-

mind felépítésében, mind hangzásában, mert ezeket a hangszereket még kézzel készítették, és tükrözik az orgonaépítő stílusát. Komoly filozófiai eszméket hordoznak, a Kultúrpalota orgonája például azt, hogy „dicsérd a földet és a mennyet”. Van egy olyan regisztere, az unda maris, amely a tenger hullámain utánozza, a vox celestis pedig az angyali kart.

A hangversenyekre úgy állítottam össze a műsort, hogy figyelembe vettem az adott orgona sajátosságait, a billentyűk számát, a klaviatúrák összességét, ami fontos szempont, hiszen a kom-

Molnár Tünde a Nagybánya melletti Misztótfaluban született, a bukaresti Ciprian Porumbescu Zeneakadémián diplomázott. Az orgona iránti érdeklődése már gyermekkorában kezdődött, anyai nagyapja, Szabó Gy. László a XX. századi Erdély egyik jelentős orgonaépítőjének a hatására. Tanulmányait Brassóban Hans Eckhart Schlandtnál alapozta meg, majd egyetemi éve alatt külföldi mesterkurzusokon vett részt, ahol koncerteket is tartott. Megalakulásától (1990) tagja a marosvásárhelyi ökumenikus Kántor-Tanítóképző Főiskola tanári karának, 1997–2008 között Nagyváradon a Partium Keresztény Egyetemen tanított. Jelenleg a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem előadótanára, valamint a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia orgonaművésze. 2004-ben Terényi Ede irányításával a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémián doktorált. Előadói pályája során Románia minden jelentős orgonáján koncertezett, külföldi turnéival bejárta Európát. Művészi érdemeinek elismeréseképpen 2006-ban Bartók Béla-emlékdíjjal tüntették ki.

gona a Szabadi úti református templomban szól. Időben a legrégebbi a vártemplomi Johann Prause-hangszer, amely 1787-ben épült, a legkisebb 1940-ből az unitárius templom orgonája. Marosvásárhelynek van még egy sípos orgonája, de azt azért nem említettem, mert a hangszert csak lábbal lehet fűjtatni. Érettségi találkozón meg szólaltattam, ugyanis ilyen esetekben csak pár perces orgonajátékot kérnek, s a levegő termelését, ami beáramlik a sípokba, azaz a fűjtatást váltakozva két ügyes fiú oldotta meg. Amikor sikerül egy motort felszerelni, akkor megoldódik a Bolyai középiskola dísztermében lévő egymanuális orgona megszólaltatásának lehetősége is.

– *Tudom, hogy emlékezetes hangversenyeket tartottál vidéki templomokban. Miért fontos számodra, hogy a megyeközponton kívülre is kitekints?*

– Tudtam, hogy vidéken is vannak figyelemre méltó orgonák. Bodor Péter kibédi orgonájának restaurálása után meghívtak, hogy mutassam be a hangszert, majd Nyáradandrásfalvára is, ahol felszereltek egy restaurált értékes régi orgonát. Három évvel ezelőtt arra gondoltam, hogy a sorozatba bevonhatjuk ezt a két helyszínt is. A lelkeszek ugyanis mind anyagilag, mind erkölcsileg nagy munkát vállaltak, mert a pályázaton nyert pénz mellett adakozásból is gyűjteni is kellett, hogy fedezzék a költségeket. A filharmónia elfogadta a javaslatom, hiszen értékes hangszerekről van szó. Értékelni kell, hogy nem váltották fel vilányorgonával őket, amit olcsón be lehet szerezni, de csak átmenetileg képezhet templomi hangszert. Ezzel szemben a sípos orgona maga kétezzer éves történetével egy filozófiai értéket is hordoz magában, és Istent dicsőíteni ez a hangszer a legalkalmasabb.

– *Hogyan lehet ennyi különböző orgonához alkalmazkodni, és megszólaltatni rajtuk ugyanazt a művet? Hogyan állítottad össze a hangversenysorozatokat tematikáját, ami minden évben különböző?*

– Minden orgona egyedi

effektusait, például pástorsíp- és fuvola-hangzás, csilingelő és Campanelli-hangzás, zokogó hangzéreffektus vagy sztereó hangzás... Más évben a kompozíciók formai és műfaji világának bemutatását tűztem ki célul, vagy egy másik sikeres tematikám a vallásos és világi zenének az orgonamuzsikában való ötvözése volt.

Ami az alkalmazkodást illeti, annyira ismerem már az orgonákat, hogy az sem lenne probléma, ha mindennap egy másikon kellene játszani. Amíg nem alkalmaztak a filharmóniánál, különösen a rendszerváltás előtti években, a marosvásárhelyi templomokban gyakoroltam, néhol olyan körülmények között, hogy befagyott a víz a kancsóban, és bár kesztyűt húztam, megfagyott az ujjam hegye ott, ahol ki kellett vágnom.

Egy orgonista olyan kell legyen, mint egy űrhajós, alkalmazkodnia kell a lehetőségekhez, a helyszínekhez, a hőmérséklethez, és sokszor a képzeletét is igénybe kell vennie. A legtöbbet a Bolyai téri unitárius templomban gyakoroltam, amiért nagyon hálás vagyok, de azokra a nagyszabású darabokra, amelyeket Bukarestben az Atheneumban, a Bukaresti Rádió koncerttermében, vagy Budapesten, a Zeneakadémián bemutattam, csak gondolatban tudtam felkészülni. Elképzelttem a billentyűket, az ujjak mozgását, a hangzást, mert 2004 előtt a Kultúrpalota orgonáján csak akkor gyakorolhattam, ha volt egy meghívásom.

– *Változatos a repertoárd, a klasszikus orgonaművek mellett kortárs szerzők műveit is szívesen előadod.*

– A repertoárt úgy állítom össze, hogy szerepeljenek benne olyan orgonaművek, amelyeket már jól ismerek, de mivel egyik évben az egyik templomban, a másik évben a másik orgonán játszom, alkalmazni kell az adott orgonára, ami a hangszereléshez hasonlóan történik. Minden nyáron egy-egy új művet is bemutatok, némelyiket hónapokon át, másokat hetek, napok alatt tanulom meg. Eddigi pályám során pár száz darabot játszottam el. Az orgonairodalom klasszikusai mellett művészi tudatossággal, következetesen játszom a XX. századi, kortárs zeneszerzőket, köztük kiemelt az erdélyi magyar, román, német szerzők műveit, akik gyakran felkérésre is írnak darabokat.

– *Melyik a kedvenced?*

– A közönségnek a Westminsteri harangok, Bach d-moll toccatája és fűgája, a Korál előjáték, Albinoni Adagiója tetszik. Terényi Edétől például a Purcell-Epitaph orgonaversenymű orgonaszóló-változatát és az Este a székeleyknél zongoramű átíratát kedvelik a leginkább, hogy csak néhányat említsek a legnépszerűbb darabok közül.

– *Milyen terveket dédelgelsz?*

– A 15. Nyáresti hangversenysorozaton kívül volt két fellépésem, a Kilyén Ilka színművésznővel közösen kiadott CD bemutatója a marosvécsi református templomban, majd a Bolyai téri unitárius templomban a Marosvásárhelyi Forogtag keretében. A hét végén, szeptember 9-én, vasárnap fellépek a Kultúrpalotában, a magyar dal napja alkalmából egy Liszt Ferenc, Bartók Béla, Csiky Boldizsár, Kozma Mátyás és Terényi Ede műveiből álló összeállítással. Szeptember közepén a Kultúrpalotában egy másik rendezvényen játszom, októberben a filharmónia szervezésében egy esten hazai kortárs orgonaművekből mutatok be, és sok egyéb tervem van, de most még élvezem a szünet utolsó napjait az új egyetemi évre készülve.

A Vártemplom műemlék orgonája

Nem mozog eleget a világ népességének több mint negyede

Nem mozog eleget a világ népességének több mint negyede, 1,4 milliárd ember, és ez az adat 2001 óta csupán nagyon kicsit javult – állapította meg az Egészségügyi Világszervezet (WHO) friss jelentése.

A mozgásszegény életmód növeli az egészségi kockázatokat, a szívbetegségek, a 2-es típusú diabétesz és néhány daganatos betegség kialakulásának esélyét – írta a BBC hírportálja a Lancet Public Health orvosi lap alapján.

A világszervezet megállapította, hogy a gazdag országok a legkevésbé aktívak között vannak. A felmérések szerint Németországban, Új-Zélandon és az Egyesült Államokban is nő a keveset mozgók aránya.

A nők kevesebbet mozognak a férfiaknál szinte a világ minden táján, ez alól csupán két ázsiai régió, Kelet- és Délkelet-Ázsia a kivétel. A nemek közötti eltérés a testmozgás szempontjából a legnagyobb Dél-Ázsiában, Közép-Ázsiában, a Közel-Keleten, Észak-Afrikában és a gazdag nyugati országokban. A szakemberek szerint ennek olyan társadalmi okai vannak, mint a gyermeknevelés nőkre háruló feladatai és a helyi kulturális hagyományok, amelyek megnehezítik számukra a testedzést.

A WHO jelentése 168 országból származó 358 lakossági felmérés adatain alapult: összességében mintegy 1,9 milliárd ember adatait elemezték.

A gazdag országokban, mint az Egyesült Államok vagy Nagy-Bri-

tannia, az inaktív lakosság aránya 2001-ben 32 százalék volt, 2016-ban viszont már 37 százalék. Az alacsony jövedelmű országokban a testmozgást nem végző emberek aránya a vizsgált időszakban 16 százalékon stagnált. A kutatók az inaktív csoportba soroltak mindenkit, aki hetente kevesebb mint 150 percnyi mérsékelt intenzitású mozgást végzett vagy 75 percnél rövidebb ideig edzett intenzíven.

A gazdagabb országokban a mozgásszegény életmódot az egyre több ülőmunka és ülve végezhető hobbi erősíti, továbbá az autós közlekedés is közrejátszik benne. Az alacsonyabb bevételű országokban az emberek nagyobb valószínűséggel végeznek több testmozgást igénylő munkát és inkább gyalognak vagy a tömegközlekedést használják – összegezték a kutatók.

A WHO jelentése figyelmeztetett arra, hogy a dolgok állása szerint nem fog megvalósulni a 2025-re kitűzött cél, a tétlenek arányának 10 százalékkal való csökkentése a világon.

Fiona Bull, a tanulmány társszerzője szerint ha lehetővé tennék, hogy a nők többet sportolhassanak, az közelebb vihetné a kitűzött célhoz. Ehhez azonban meg kell teremteni a feltételeket, hogy a nők biztonságosan, elérhető áron és kulturális hátterük számára is elfogadhatóan juthassanak sportolási lehetőségekhez.

A szakemberek felszólították a világ kormányait, hogy hozzanak létre és tartsanak fenn megfelelő infrastruktúrát a sportolás, valamint a közlekedésben a gyaloglás és a kerékpározás támogatására. (MTI)

Kerékpáron a család

Nyolcvanharmadik nyelvlecke A főtér díszletei

Ötvös József

A polgármesteri hivatal előtti információs táblán figyeltem meg, hogy a várostérképen a főtér három részre osztott két nyílként jelenik meg. A két szélső kockában egy-egy román templom képe, a középső részére marad a román katona és egy román nemzeti hős szobra, valamint a virágóra és a köztvéce. Utóbbi kettő nemzetek fölötti.

A főtér aprólékos feltérképezését az alsó végén kezdem el, ahol délutáni napfényben szembenéz velem egy sötétszürke szobor: a román katona. Türelemmel végigolvasom az oldalára írt szöveget: örök dicsőség a román hadsereg katonáinak, akik életüket áldozták a haza felszabadításáért. Ismereteim szerint 1914–1918 és 1940–1944 között – vagyis a két világháború idején – Marosvásárhely Magyarország területéhez tartozott, tehát jobbra magyar katonákat vittek innen a harctérre. Ezért nem is értem, mit keres a főtéren egy világháborús román katona, amelynek orosz mintára készült szobra stílusában sem illik a főtér épített örökségéhez, és egy katonai egységben vagy annak bejáratánál sokkal jobb helye lenne.

Aprólékos kutatás alapján viszont állíthatom, hogy Avram Iancunak van köze Marosvásárhelyhez. Itt volt kancellista azokban a forró napokban, amikor 1848. március idusán Budapesten kitört a magyar szabadságharc. Pár napra rá (március 24-én) ott találjuk őt is az ifjú forradalmár kancellisták között, akik kérik az országgyűlés összehívását és az unióról való döntést. Az Itélőtábla gyakornokai követelik a nemzeti őrség felállítását, és azt is, hogy az itteni székely katonákat ne vigyék az országhatáron túlra. A százok

már akkor is különutasok voltak, de Avram Iancu ugyanúgy aláírta ezt a kérést, mint a magyar és székely ifjak. Igaz, későbbi politikai és forradalmi tevékenysége egykori gyakornoktársai ellen irányul, de akkor már nem ebben a városban működik. Amit itt alkotott, az egy aláírása a sok kancellista között.

A virágóra ugyan nem szobor, de sajátos főtéri kellék. Tavasszal kíváncsian figyeljük, mikor jelennek meg ott először a kertészlányok (nagy részük már férjhez ment), és formálják meg élő virágból a szármakat. Olvasni még nem tudó unokám is ámulattal csodálta meg az élő virágszámok születését. Csak ennyiért is megérné, ha órajavitó műszerészek időnként beállítanák, és nem lenne pár órák késése.

A virágóra és a román katona között húzódik meg szerényen, de nagyon szükségszerűen a városi köztvéce, ami igazán nem is rontana a főtéri városképen, csak megközelítése egyedi. A sűrű bakaszobor jobb oldalánál álló villanyoszlopon ott kéjeleg a felírás: WC 50 m. Igen ám, de ez csak légvonalban igaz, mert aki élni is szeretne a lehetőséggel, annak el kell sétálnia – sürgős esetben szaladnia – a virágóráig, mert csak ott lehet szabályosan átkelni az úttesten, ha éppen zöldre vált a villanyrendő, s aztán a főtér közepén irány vissza a román katona háta felé.

Időnként lanyhuló reményeink szerint valahol a virágóra és a katona között fog állni Bethlen Gábor szobra. Ideje is lenne egy erdélyi város közepén egy erdélyi fejedelem múltidéző emlékének felállítása. Számomra akkor válna erdélyivé is Marosvásárhely főtere.

A tervezett Bethlen-szobor

Divatos kiegészítők

Casoni Szálasi Ibolya

A 2018–2019-es őszi-téli kiegészítők divatjáról is azt mondhatjuk, hogy egyáltalán nem lesz egyhangú.

A sűrű hétköznapi sötét ruháit, kabátjait is feldobhatjuk egy-egy eredeti, színes táskával, különleges fülbevalóval vagy más kiegészítővel. Az előző szezon divatjával ellentétben, most keskeny szemüvegeket, apró táskákat és óriás-fülbevalókat illik hordani.

A francia BERETT is ÓRIÁSIRA NŐTT, vastag kabátszövetből, gyapjából és szőrméből, esetleg ezek kombinációjából készül. A gyerekkorunkra emlékeztető SIMLÉDERES (ELLENZŐS) SAPKA ismét divatos, főleg ha sötét színű, fekete, mert az mindenhez talál. Ha színes szemüveget viselünk hozzá, még divatosabbak leszünk.

Idén még a KULCSTARTÓNAK is divatdarab szerep jut, mivel a Balenciaga divatház javaslatára nem az apró táskába kell tenni, ahova nem is férne be, hanem a szoknya vagy nadrág övtartójára akasztva viseljük.

A szezon legrafináltabb kiegészítőjének a középhosszú BÖRKESZTYŰT tekinthetjük. A legkedveltebbek a színes változatok: piros, smaragd, zöld, borvörös, téglaszínű, vagy akár kigyóbőr utánzatú. Ahhoz, hogy ezek érvényesüljenek, főleg háromnegyedes ujjú ruhákat, felsőket, kabátokat válasszunk, vagy legalábbis olyanokat, melyeknek fel lehet tűrni az ujját.

Mivel a FÜLBEVALÓKNAK ÓRIÁSI-AKNAK kell lenniük, szerezzünk be belőlük legalább egyet. Ha rövid frizurával viseljük, a hatvanas évekre emlékeztető kinézetünk lesz.

Ha KARKÖTŐT választunk, legyen az is HATALMAS. Főleg a fémből készült, nagy állatfigurák, óriásláncszemek vagy több különböző méretű karperecből álló együttes a legdivatosabb.

Idén ősszel a TÁSKÁK mérete nagyon kicsi lesz, a vállról a nyakba és az övekre kötöznék. Azt mondhatjuk, hogy az őszi-téli szezon új tendenciája a NYAKTÁSKA, melyet – mivel nagyon kicsi – viselhetünk egy normális méretű táskával vagy pedig egy övtáskával társítva is.

A hideg szezon NAPSZEMÜVEGDIVAT is különleges. A legdivatosabb a VÉDŐ-SZEMÜVEGRE emlékeztető, nagy, keskeny fémrárával ellátott, átlátszó vagy narancs-sárga üvegű szemüveg.

Egy másik fejrevaló hideg szezon kiegészítő a KENDŐ, melyet kiengedett hajra, fejre kötve viseljük. Aki nem kedveli ezt, kösse nyugodtan a nyakára vagy éppen a táskájára.

A KÖTÖTT SAPKA is divatos idén, főleg a szűk, nyakrészrel ellátott változatok a menők.

Ezek a fejfedők a szezon leglényegesebb darabjával, a KESKENY SZEMÜVEGGEL találnak a legjobban. Ezt a napszemüveget a

Mátrix című film főszereplőjének, Trinitynek a keskeny, elnyújtott téglalap alakú, sötét üvegű szemüvege ihlette. Ez jól talál a fekete műbőr felsővel, mellénnyel vagy bármilyen ruhával, ugyanakkor az óriás-fülbevalókkal és -berettel is.

Idén a NYAKLÁNCOK is óriásiak, és a

selyemruháktól kezdve a vastag kötött pulóverig, a tweedszövetből készült zakóig, minden felsővel viselhetők.

Aki kedveli az övet, válasszon a majdnem egy fűző méreteit is elérő SZÉLES ÖVEKBŐL. Főleg a durva bőrből készült, fémdíszítésekkel ellátott darabok a divatosak.

Az agy és az érzelmek szerepe a szívbetegségek kialakulásában (2.)

(Folytatás az 5. oldalról)

A szimpatikus idegrendszer

van a legtöbb rossz hatással a pszichés tényezőknél keresztül a szív-ér rendszerre. Ha ennyire rosszat tesz, feltehetően a kérdés, hogy miért találta ki a Teremtő? Nos, azért, mert 35-36 évre programozta az embert. Csak hogy jól táplálkozunk, fejlődött az orvostudomány, és „itt ragadtunk” 40 éves kor után is. Holott kezdetben arra volt csak szükség, hogy tizenéveink végén reprodukáljuk magunkat, és felneveljük a gyermekeket. Arra tökéletesen alkalmas a szimpatikus idegrendszer, hogy probléma esetén megnövelje a vérnyomásunkat, szívritmusunkat, a szív teljesítőképességét, ami lehetővé teszi, hogy el tudjunk futni vagy meg tudjunk küzdeni a veszéllyel. 40 éves kor után azonban a szimpatikus idegrendszeri aktiváció már jobbra csak rosszat tesz nekünk, mégsem tudunk létezni nélküle. Stressz, szorongás hatására aktiválódik, megnő a szívfrekvencia, szívdobogásérzettel, megnő a vérnyomás, ami a szívet túlterheli, ez nagyobb oxigénfogyasztáshoz, vérrellátási zavarhoz vezet, emiatt ritmuszavar válódhat ki, összehúzódhatnak a koszorúerek, ami szintén iszkémiát, vértelenséget okozhat, illetve a nagy vérnyomás-emelkedés berepeszthet egy plakkot, és bekövetkezik az infarktus. Vizsgálatok igazolják, hogy ez utóbbit gyakran erős pszichés megterhelés előzi meg.

A stressz-kardiomiopátia

(Takotsubo)

nagyon érdekes megnyilvánulása az akut stressznek. Főleg 50 év feletti

nőknél fordul elő. Egy nagyon durva pszichés ráhatás nyomán fájni kezd a mellkas, és infarktus tüneteinek jelentkeznek, de nem az okozza a klinikai képet, hogy egy koszorúér eldugaszolódik egy trombussal, hanem az, hogy a kiváltó-dott erős szimpatikus idegrendszeri hatás egy nagyon kiterjedt koszorúér-összehúzódást okoz, a szív egy része (rendszerint a csúcsi) nem kap vért, és megáll. A szív egy labdaszerű képlettel alakul, ami akut szívelégtelenséghez és halálhoz vezet. Főleg Ázsiában írták le a kórképet, de minden földrajzi régióban előfordul.

A ferhékőpeny-hipertónia

egy másik megnyilvánulása az akut stresszhatásnak. A páciensnek a rendelésben magas vérnyomást mérnek, és mindenki megijed. A tapasztalt egészségügyi dolgozó tíz perc múlva újraméri a vérnyomást, és kiderülhet, hogy az érték teljesen normális. Ezzel a jelenséggel is kell foglalkozni, ugyanis kimutatták, hogy ilyen esetekben nagyobb a szív-ér rendszeri kockázat, mint egy tartósan normális vérnyomású embéknél.

Ezek voltak a lelki tényezők akut, azaz heveny hatásai, amelyek lényege a szimpatikus stimuláció – összegzett az előadó.

A krónikus pszichés hatások

bizonyos anyagok termelésén keresztül hatnak. A mellékvese verőállománya az adrenalint termeli, s ha ennek szintje folyamatosan kicsit emelkedett, a negatív hatás is nagyobb. A mellékvese kéregállománya kortikoszteroidokat termel, amelyek emelik a vérnyomást, im-

munszupresszív, az immunrendszert gátló hatásuk van. Egy másik fontos mechanizmus a renin-angiotenzin-aldoszteron rendszer aktiválódása. Bebizonyították, hogy a pszichés elváltozásokat mutató embereknél, depressziósoknál, szorongóknál egy bizonyos fokú gyulladást lehet kimutatni a szervezetben. Egy érdekes esetleírás szerint huszonegy éves fiatal embert súlyos depresszióval szállítottak kórházba. Koponya-CT-t készítettek, amelyből kiderült, hogy krónikus homloküreg-gyulladás van. Kikezelték a krónikus gyulladástól, és meggyógyult a depressziója is. Bár anekdotikusnak tűnik, vannak ilyen jellegű összefüggések is. Ezért a depressziós pácienseknek meg kell nézni a gyulladási markereit, és ha magasabbak, akkor meg kell keresni az okokat.

Ha valamilyen belső vagy külső kiváltó tényező elindítja a pszichés folyamatokat, nagyon fontos, hogy az érintett személy hogyan reagál. Ha a kiváltó faktort nem lehet megszüntetni, például mindennap dolgozni kell menjen a kellemetlen főnök ellenére is, akkor a pszichés válaszon, reaktivitáson kell dolgozni, ami ugyan veleszületett tulajdonságunk, de befolyásolni tudjuk.

A szívtünetek, amelyek mögött nincsen szervi elváltozás

Egy amerikai orvos a polgárháború idején észrevette, hogy sok katonának szúr, fáj a szíve, akár el is ájulnak, azonban Da Costa doktor ezen panaszok mögött semmilyen szervi elváltozást nem talált. Az azóta jól megismert tünetegyüttest róla nevezték el. Nagyon gyakran

„szívve vesszük” a dolgokat, az úgynevezett pszichogén mellkasi fájdalom általában egy szív táji, szűrő, kellemetlenség- és nehézségérzet, amiről a beteg színesen beszél, és a fájdalom helyét általában meg tudja mutatni egy ujjával. Mivel egy súlyos szívbetegnek is lehetnek pszichogén fájdalmai, ezért ezeket mindig komolyan kell venni, és óvatossá kell lenni, mivel a medicina nem egy egzakt tudomány, és az emberi szervezet sokszor kiszámíthatatlan.

Tapasztalati és tudományos ismerveink alapján el kell fogadni, hogy bizonyos pszichogén, lelki tényezők hozzájárulnak a szívbetegségek kialakulásához és súlyosbodásához. Ha ez igaz, akkor mit tehetünk? Először is jó lenne a negatív pszichés tényezőket diagnosztizálni, felismerni, akár egy egészséges embernél is, és olyan családokban, ahol ezek gyakoriak. Ha a szívbetegnél fennálló szorongást, depressziót, stresszt sikerül rendezni, akkor a betegség kilátásai is javulnak.

A legjobb stresszoldás

a mozgás és a jó minőségű alvás. Az emberi kapcsolatok minőségét nem lehet előírni, de a társaság, az emberi közösségekhez való tartozás szintén egy nagyon jó pszichés karbantartó tényező. A komplex stresszmenedzsment is segíthet megtalálni a megoldást. Ha már komolyak a bajok, tudatosítani kell a problémát, és olyan megközelítéseket elsajátítani, amelyekkel sikerülhet kiküszöbölni a káros pszichés tényezőket, illetve az erre adott testi válaszokat. Akár a pszichoanalízi-

sig is el lehet menni, és a gyógyszerek mellett igénybe lehet venni az alternatív módszereket is, amelyek segítenek a lelki egyensúly kialakításában, megerősítésében. Fel kell ismerni, hogy stresszhatásban vagyunk, és ki kell dolgozni, meg kell találni azokat a módszereket, amelyekkel ezt legyőzhetjük. Ilyenek például az önmagunkkal való belső beszéd, a pozitív gondolkodás, a minőségi társas kapcsolatok, a kommunikáció. Van, akinél ez működik, másoknál kevésbé. De egy dolog biztos: ha sokat nevetünk, az érrendszer épségéért felelős endothél funkció javul, és a mentális stressz is csökken. Ha optimisták vagyunk, akkor sokkal kevesebb az angina, az infarktus, a hirtelen szívhalál. A pozitív gondolkodást nem lehet erőltetni, de törekedni kell rá. Természetesen a legfontosabb, hogy találjuk meg testi-lelki egyensúlyunkat és helyünket a világban – hangsúlyozta előadásában dr. Frigyes Attila.

Kérdésekre válaszolva elmondta, hogy annál a fiatalnál, aki folyamatosan fáradtnak érzi magát, valószínűleg életmeneti probléma áll fenn, de egy kardiológiai vizsgálatot is el kell végezni, ha gyanú merül fel szívbetegségre. A fáradtságnak millió oka lehet, de első helyen az áll, hogy a fiatal nem alszik eleget. Az átlag négy-öt óra nem elég. Fontos az alvás minősége is. Jó minőségű alvás után könnyebb az ébredés. Az alvás hatékonyságát a helyes táplálkozással, mozgással, életvitellel, jó emberi kapcsolatok ápolásával lehet növelni – hangsúlyozta többek között a kérdésekre adott válaszokban. (bodolai)

1.		FORTELY	TE ÉS Ó KÖSER BABÉTEL	...ROTA, OLASZ ZE- NESZERZŐ	BIZONYOS IDEJE	FRANCIA RT.	KISMÉR- TEKBEK	NÖVÉNY RÉSZE IDEGEN NŐI NÉV	LENGYEL FOCISZTÁR	ROBBANÓ- ANYAG (RÓV.)	UDVARIAS MEG- SZÓLÍTÁS	ZADAR MAGYAR NEVE	MAGASO- DIK NŐI NÉV (AUG. 12.)	BEJGLI LEHET ILYEN	FOLYADÉ- KOT TÖLT	...AN DER THAYA (OSZTRÁK VÁROS)
A		ÁSVÁNYI FÜSZER	...SVEVO (OLASZ ÍRÓ) SZÁNTÓESZ- KÖZHASZNÁL					AZON SZEM- LÉNYNÉL DUGL... (HOR- VÁT SZIGET)					IPARI TANULÓ ÓRÓMAI VISELET			S
E		OLASZ EXKI- RÁLYNÉ KÜZDŐTÉR		MALASZT- JELZŐ LEHET É.OLASZ VÁROS							CSIKÓTÓ- JÁSA HÍRES KÖZLEK. SZAB.				FÉLSZI IFJÚ (LATIN)	
E		TEHER- AUTÓ	RACHMANI- NOV-OPERA FINN-SVÉD SZIGET		CSAHOLO NŐI NÉV (FEBR. 26.)					SZÉKFÉLE OROSZ ÍRÓ (JURJ)					MOZOGNI KEZDI KÖRÖMMEL VAKAR	
E		VÉGTAG RÉSZE		VONALZÓ- FÉLE ROMÁN AUTÓJEL	BECÉZETT EDWARD ANEKDOTA		TÉLI CSAPADÉK KICSINYÍTÓ KÉPZŐ		FRANCIA ARANY HIVATALI MUNKAHELY			AZ EZÜST VEGYJELE ALÁ			GYÖTRE- LEM A RÁDIUM VEGYJELE	
E		FÉRFINÉV (DEC. 15.) OROSZ DI- NASZTAVOLT		LAPOS CSÓNÁK BRAZIL LÉGITÁRS.			... A HIDEG (DIDEREG) HASAD					NEMESFÉM SPORTOLÓ VISELI				
E				TÁLALÓ- ASZTÁLKA KANADAI HEGY			ÚJRA TESZ (ANGOL) PÉKSÜTE- MÉNY						BECÉZETT ÓREGÜR HOSSZÚ NŐI SÁL			TEA- FÓZÓ
E		KOLUM- BUSZ LEG- KISEBB HAJÓJA		EGYEDÜL (ANGOL) AZ ARGON VEGYJELE			ELBESZÉLŐ KÖLTEMÉNY EPER- SZEMEKE!					ÜRES RÉSI PARIPA		MŰVÉSZET (LATIN) KIEJTETT BETŰ		
E		HALOGÉN ELEM		ZAMAT VADÁLLAT (NÉMET)		BÚTORRU- GÓZAT OROSZ FÉRFINÉV					ÜRMÉRTÉK INDIAI TORNA HÍVE				ZORRO JELE ZÜRJÉN	
E		VAN VÉGEI! MONTE CRISTO BÓRTONE	ANTIK HÁR- MAS FOGAT A KRIPTON VEGYJELE		ZENE- DRÁMA MADONNA FILMSZEREPE					A KELLŐ IDŐ- PONTBAN VASALT CÖVEK					A SZARKA FARKA! FEJFEDŐ	
E			A SZABADBA FIZIKUS (JEAN BAP- TISTE)	GÉSA! -BAN, -BEN (FRANCIA)	TOVA BENEDEK... (MESÉS)		AZONBAN BALTI NÉP		TORINO FOLYÓJA KÉSŐRE			EBLAK A FOLYÓN LEFELE		BOLGÁR HEGY ...JELENTI (RÁDÓ S.)		
E		ALVÁSBÓL ÉLED		TANÍT, OKÍT MÁZOL			A HÁTÁN VAN A HAZA TROMBITA- HANG					ÉNEKES (SALVATORE) BENT VAGY!				
E		ZOKOG	TESZ, HELYEZ ELEM!		PARKERDŐ LÁNYUNK FÉRJE			FINOM ÉTOLAJ ŐSI FEGYVER					SÁRGÁS- ZÖLD SZÍN- ÁRNYALAT INDTÉK			
E		JÓT S...! (KAZINCZY)		KACAG ORVOSNÁL MONDJUK		MEZ JOULE (RÓV.)					ÓGÖRÖG PIACTÉR NULLA				FÉLÁRI! AZ OXIGÉN VEGYJELE	
E		L.N.J.											FÜSZER- NÖVÉNY			

Az augusztus 30-i rejtvény megfejtése: **A háború több rossz embert csinál, mint amennyit elpusztít. Immanuel Kant.**

Hajnal Gyulát és Fodor Jánost Gyergyóalfaluban díjazták

A Marosvásárhelyi AS Armata két egykori kiváló labdarúgója, a 67 éves Hajnal Gyula és a 62 éves Fodor János – utóbbi 1981 és 1984 között a Bukaresti Steaua színeiben szerepelt – volt a nemrégiben megrendezett gyergyóalfalui nyári minifoci-bajnokság döntő mérkőzéseinek díszvendége, ilyen minőségükben díjazták egy általuk aláírt labdával a bajnokság győztesét, a helyi BFK csapatát, amely megvédte tavalyi bajnoki címét. A szervezők érdemlevéllel tüntették ki a két kiválóságot sikeres labdarúgó-karrierjükért.

Czibalmos Ferenc Attila

A rendezvény főtámogatója a helyi önkormányzat volt, amelynek részéről Bege László-Balázs alpolgármester – aki játékosként is részt vett a tornán – megjegyezte: a hatszapos, egy hónapig tartó pontvadászat kikapcsolódási lehetőséget nyújtott a sportág helyi kedvelőinek, ugyanakkor közösségformáló jelleggel is bírt.

A torna főszervezője, a korábban sportszociológiával foglalkozó György Botond elmondta, a rendez-

vény több mint másfél évtizedes múltja tekintetű, csak helyi együttesek vesznek részt rajta. Az idei bajnokság július 2-án kezdődött Gyergyóalfaluban, a kiírásra öt helyi és egy borzonti csapat jelentkezett. Egyéni kitüntetések is átadtak,

a Fair Play-díjat az IFI AFE, a legjobb kapus címet Szakács Szabolcs, a legfiatalabb játékosnak kijáró oklevelet a mindössze 8 éves Vargyas Huba (BFK) vette át, míg a legjobb hátvéd Vargyas Róbert (BFK) volt. A gólkirályi címet Alex Cálbeazá

(BFK) nyerte el, Rancz Barna (IFI AFE) lett a legjobb fiatal játékos. A legjobb csatár Czine Hunor (Kispályások).

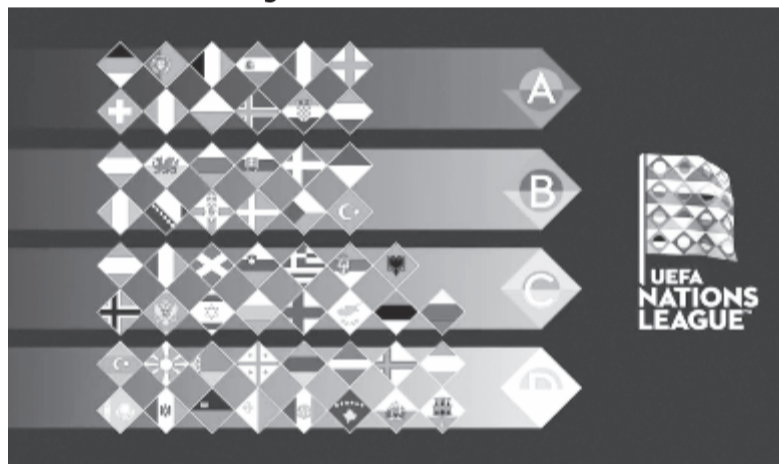
Említésre méltó, hogy a mérkőzések után Hajnal Gyula és Fodor János a gyergyóalfalui

képzőművészeti galériát is meglátogatták, majd Gál Mihály versmondó, a gyergyóalfalui Sövérek Alapítvány elnöke, a Borzont határában lévő Vadárvascska művésztelep házigazdája látta vendégül őket.

Díjazás után: Fodor János (középső sor, b6) és Hajnal Gyula (középső sor, b7) részvételét nagyra értékelték a házigazdák. A szerző felvétele

Útjára indul a Nemzetek Ligája

Ma elrajtol az Európai Labdarúgó-szövetség (UEFA) válogatottak számára kiírt új sorozata, a Nemzetek Ligája. A sorozatban Európa 55 országának válogatottja négy külön osztályban méri össze tudását. Az A-ban a kontinens 12 legerősebb csapata kapott helyet a tavaly októberben befejeződött világbajnoki selejtezőket követő európai rangsor alapján. A B osztályban az akkor a 13-24. pozícióban található csapatok szerepelnek, míg a C (25-39.) és a D (40-55.) osztályok ennél bővebb létszámmal indulnak.

A válogatottak minden osztályban négy csoportban játszanak oda-visszavágó alapon idén ősszel. Az eredmények alapján a B, C és D osztály csoportgyőztesei feljutnak,

az A, B és C osztály csoportutolsói pedig kiesnek.

Az A osztály négy csoportgyőztese jövő júniusban négyes döntőn vesz részt: 5-én és 6-án a két elődöntőt rendezik, majd a 9-ei fináléban eldől, melyik válogatott lesz az új sorozat első bajnoka.

A Nemzetek Ligájában négy Eb-helyet is meg lehet szerezni. Alap esetben minden osztályban a csoportgyőztesek 2020 márciusában elődöntő-döntő rendszerben mérkőznek meg a 2020-as Európa-bajnokság indulási jogáért. Valójában viszont azok a csapatok szerepelnek majd a rájátszásokban, amelyek az adott osztályban a legelőkelőbb helyen zártak, de a 2019 őszi záruló hagyományos Eb-selejtezők során lemaradtak a részvé-

telt garantáló első és második helyekről. Ez azt jelenti, ha van egy olyan csoportgyőztes, amely sikerrel vette a hagyományos Eb-selejtezőt, akkor a csoportmásodikok közül a legjobb kerül a helyére a rájátszásba. Ott a legelőkelőbb helyen rangsorolt válogatott fogadja a legalacsonyabb besorolását – a második a harmadikat –, s a továbbjutás egy meccsen dől el.

A 2020-as kontinensviadalt 12 ország egy-egy városában rendezik.

A nyitónapon összecsap a legutóbbi két világbajnok

A világbajnok francia labdarúgó-válogatott a 2014-ben vb-aranyérmes német együttes vendégeként lép pályára a ma elrajtoló Nemzetek Ligája első játéknapján. Az első fordulóban kiemelkedik még az angol és a spanyol csapat szombati találkozója az A osztályból.

A Nemzetek Ligája mai programja:

* *A osztály:* Németország – Franciaország (1. csoport, 21.45 óra)

* *B osztály:* Csehország – Ukrajna (1. csoport, 21.45), Wales – Írország (4. csoport, 21.45)

* *C osztály:* Szlovénia – Bulgária (3. csoport, 21.45), Norvégia – Ciprus (3. csoport, 21.45)

* *D osztály:* Kazahsztán – Georgia (1. csoport, 17.00), Lettország – Andorra (1. csoport, 21.45), Örményország – Liechtenstein (4. csoport, 19.00), Gibraltar – Macedónia (4. csoport, 21.45).

Magyar csapat: Botka helyett Litauszki a keretben

A sérült Botka Endre helyett Litauszki Róbert került a finnek és a görögök ellen készülő magyar labdarúgó-válogatottba. Botka a Ferencváros – Mol Vidi FC rangadón sem volt bevezethető, így már vasárnap délután eldőlt, hogy a szövetségi kapitány nem számíthat rá a következő másfél hétben. A szakember a helyére az Újpest FC védőjét hívta meg. A magyar csapat szombaton, Tampereben játszik a finnekkel, jövő kedden pedig zárt kapus mérkőzéssel fogadja a Groupama Arénában a görögöket az újonnan induló Nemzetek Ligája keretében.

A keret:

* kapusok: Dibusz Dénes (Ferencváros), Gulácsi Péter (RB Leipzig), Kovácsik Ádám (Mol Vidi FC)

* védők: Kádár Tamás (Dinamo Kijev), Vinícius Paulo (Mol Vidi FC), Lang Ádám (Kolozsvári CFR), Bese Barnabás (Le Havre), Lovrencsics Gergő (Ferencváros), Fiola Attila (Mol Vidi FC), Litauszki Róbert (Újpest FC), Tamás Krisztián (Mol Vidi FC)

* középpályások: Kleinheisler László (FK Asztana), Kalmár Zsolt (DAC), Kovács István (Mol Vidi FC), Pátkai Máté (Mol Vidi FC), Nagy Ádám (Bologna FC), Nagy Gergő (Budapest Honvéd FC)

* támadók: Szalai Ádám (Hoffenheim), Sallai Roland (Freiburg), Sallói Dániel (Sporting Kansas City), Stieber Zoltán (D.C. United), Varga Roland (Ferencváros), Eppel Márton (Kajrat Almati)

A Nemzetek Ligája csoportjai

Az A osztály:

- * 1. csoport: Németország, Franciaország, Hollandia
- * 2. csoport: Belgium, Svájc, Izland
- * 3. csoport: Portugália, Olaszország, Lengyelország
- * 4. csoport: Spanyolország, Anglia, Horvátország

A B osztály:

- * 1. csoport: Szlovákia, Ukrajna, Csehország
- * 2. csoport: Oroszország, Svédország, Törökország
- * 3. csoport: Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Észak-Írország
- * 4. csoport: Wales, Írország, Dánia

A C osztály:

- * 1. csoport: Skócia, Albánia, Izrael
- * 2. csoport: MAGYARORSZÁG, Görögország, Finnország, Észtország
- * 3. csoport: Szlovénia, Norvégia, Bulgária, Ciprus
- * 4. csoport: ROMÁNIA, Szerbia, Montenegró, Litvánia

A D osztály:

- * 1. csoport: Grúzia, Lettország, Kazahsztán, Andorra
- * 2. csoport: Fehéroroszország, Luxemburg, Moldova, San Marino
- * 3. csoport: Azerbajdzsán, Feröer-szigetek, Málta, Koszovó
- * 4. csoport: Macedónia, Örményország, Liechtenstein, Gibraltar

Újonc a románoknál

Első felnőttválogatott meccsét játszhatja a Konstancai Viitorul legújabb felfedezettje: Denis Drăguș meghívót kapott a román nemzeti együttesbe, és ha Cosmin Contra bizalmat szavaz neki, a támadósorban kaphat szerepet a Montenegró és Szerbia elleni pénteki, illetve hétfői mérkőzéseken.

* kapusok: Ciprian Tătărușanu (FC Nantes), Costel Pantilimon (Nottingham Forest), Florin Niță (Sparta Prága)

* hátvédek: Romario Bencar (FCSB), Cristian Manea (Kolozsvári CFR), Cristian Săpunaru (Kayserispor), Vlad Chiricheș (Napoli), Mihai Bălașa (FCSB), Alin Toșca (PAOK Szaloniki), Nicușor Bancu (USK Craiova)

* középpályások: Răzvan Marin (Standard Liege), Mihai Pintilii (FCSB), Tudor Băluță (FC Viitorul), Adrian Stoian (Crotone), Paul Anton (Krilja Szovjetov), Alexandru Chipciu (Sparta Prága), Dorin Rotariu (AZ Alkmaar), Nicolae Stanciu (Sparta Prága, 22/8), Bicfalvi Erik (FC Ural), Constantin Budescu (Al-Shabab), Alexandru Maxim (Mainz), Alexandru Mitriță (USK Craiova)

* támadók: Claudiu Keșerü (Ludogorec), George Țucudean (Kolozsvári CFR), Denis Drăguș (FC Viitorul)

Messi: A Real Madrid gyengébb lett Ronaldo nélkül

A Real Madrid labdarúgócsapata rosszabb lett Cristiano Ronaldo Juventushoz távozásával Lionel Messi, az FC Barcelona csapatkapitánya szerint.

„A Real Madrid a világ egyik legjobb együttese, nagyszerű kerete

van, de az evidens, hogy Ronaldo nélkül kevésbé jó, míg a Juventus vele az egyik legnagyobb favoritát lépett elő a Bajnokok Ligája megnyerését illetően” – mondta a Catalunya Rádió az argentin támadó, akinek meglepett a portugál sztár távozására, de hozzátette, hogy kiváló

gárdához igazolt. A Barcelona és ősi riválisa, a királyi gárda is hibátlanul rajtolt a spanyol bajnokságban, azaz mindkét gárda megnyerte első három mérkőzését.

Messi arról is beszélt, hogy még mindig fáj neki a római eredmény, amely miatt már a negyeddöntőben

búcsúztak az előző idényben. Megjegyezte, éppen ezért a katalánok egyértelmű célja, hogy 2015 után ismét elhódítsák a BL-trófeát. Szerinte ehhez nagyszerű a kerete a

Barcelonának. A gránátvörös-kékek a csoportkörben az Internazionali-val, a Tottenham Hotspurrel és a PSV Eindhovenel szerepelnek azonos csoportban.

Az argentin sztár kétszer talált be azon a mérkőzésen, amelyen a Barcelona elsöpörte a Huescát, és gólzáporos győzelmének köszönhetően vezetői a tabellát a La Ligában

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 4. forduló: Brighton & Hove Albion – Fulham 2-2, Burnley – Manchester United 0-2, Cardiff – Arsenal 2-3, Chelsea – Bournemouth 2-0, Crystal Palace – Southampton 0-2, Everton – Huddersfield 1-1, Leicester – Liverpool 1-2, Manchester City – Newcastle United 2-1, Watford – Tottenham 2-1, West Ham United – Wolverhampton 0-1. Az élcsoport: 1. Liverpool 12 pont, 2. Chelsea 12, 3. Watford 12.

* Spanyol Primera División, 3. forduló: Alavés – Espanyol 2-1, FC Barcelona – Huesca 8-2, Betis – Sevilla 1-0, Eibar – Real Sociedad 2-1, Getafe – Valladolid 0-0, Levante – Valencia 2-2, Rayo Vallecano – Athletic Bilbao elhalasztva, Celta Vigo – Atlético Madrid 2-0, Villarreal – Girona 0-1, Real Madrid – Leganés 4-1. Az élcsoport: 1. Barcelona 9 pont, 2. Real Madrid 9, 3. Celta Vigo 7.

* Olasz Serie A, 3. forduló: Atalanta – Cagliari 0-1, Bologna – Inter 0-3, Chievo – Empoli 0-0, Fiorentina – Udinese 1-0, Lazio – Frosinone 1-0, AC Milan – AS Roma 2-1, Parma – Juventus 1-2, Sampdoria – Napoli 3-0, Sassuolo – Genoa 5-3, Torino – SPAL 1-0. Az élcsoport: 1. Juventus 9 pont, 2. Sassuolo 7, 3. Fiorentina 6.

* Német Bundesliga, 2. forduló: Schalke 04 – Hertha BSC 0-2, Hoffenheim – Freiburg 3-1, Bayer Leverkusen – Wolfsburg 1-3, RB Lipcse – Fortuna Düsseldorf 1-1, VfB Stuttgart – Bayern München 0-3, Eintracht Frankfurt – Werder Bremen 1-2, Augsburg – Mönchengladbach 1-1, Hannover 96 – Borussia Dortmund 0-0, FC Nürnberg – Mainz 1-1. Az élcsoport: 1. Bayern München 6 pont, 2. Wolfsburg 6, 3. Hertha 6.

* Francia Ligue 1, 4. forduló: Angers – Lille 1-0, Dijon – Caen 0-2, Guingamp – Toulouse 1-2, Lyon – Nice 0-1, AS Monaco – Olympique Marseille 2-3, Nîmes – Paris St. Germain 2-4, Reims – Montpellier HSC 0-1, Stade Rennes – Bordeaux 2-0, St. Etienne – Amiens SC 0-0, Strasbourg – Nantes 2-3. Az élcsoport: 1. Paris St. Germain 12 pont, 2. Dijon 9, 3. Toulouse 9.

Test- és lélekerősítő hét diákoknak

Ismét Parajdon táboroztak

Múlt héten ismét Parajdon táborozott a nyáradszeredai Deák Farkas Általános Iskola egy diákcsoportja, ám ez nem nyárvégi lazítás volt; ismét tanulásról, felkészülésről szóltak a napok.

Gligró Róbert László

A tavalyihoz hasonlóan idén is a parajdi Urbán Andor református konferenciaközpontban táborozott az elmúlt hét folyamán háromtucatnyi szeredai iskolás. A Harmónia – test és lélek nevet viselő héten az iskola zenészeinek és énekesi- nek, illetve a kézilabdás lányoknak szerveztek programokat, s mivel egyes diákok zenélnek és sportolnak is, így egyszerűbb a két csapatnak közös táborban részt venni, mint külön-külön helyen és időpontban, vélték a pedagógusok.

Intenzív, tartalmas program

A diákokat reggelente Ferencz Erika tornagyakorlatokkal hangolta fel, reggeli után aztán bele is vetették magukat a munkába. A 19 kézilabdás lánnyal Májai Imre testnevelő tanár délelőtt és délután gyakorlótábori programot követett, labda nélküli erőgyakorlatokat, szaladást – így készül a 2006–2007-ben született korosztály a hamarosan kezdődő megyei baj-

nokságra, ahol a Nyáradszeredai Sportklub színeit képviselik majd, míg a néhány 2005-ben született lány az iskolai versenyek előtt erősít – tudtuk meg. Az iskola zenekarát és kórusát Ferencz Örs zenetanár oktatta hasonló napi program szerint, így némelyeknek a zenei és tornagyakorlatok között kellett oda-vissza szaladgálniuk. A 21 diák furulyán, hegedűn, gitáron gyakorolt, illetve énekeket tanult: egy Kányádi-vers megzenésített változatát, Dés László egyik nótáját, a tavaly tanult Cantus Hungaricusból is egy újabb darabot vettek elő, de egyházi éneket is, ugyanis sok felkérésük van, hogy templomokban is mutassanak be műsort, így igyekeztek olyan darabokat választani, amelyek ezeken a helyeken is elő lehet adni – részletezte a zenetanár, akit munkájában Ferencz Sándor Csaba nyugalmazott zenetanár és a korondi Páll Antal zenész is segített. Sok szabadidő nem jutott a gyerekeknek, mert kézműves-tevékenységeken is részt vettek, Antal Ilka köfestést oktatott nekik, de egy-egy napon szakítottak időt arra is, hogy meglátogassák a lepkeházat, megmártózzanak a helyi strand vizében vagy dézsákban, esténként énekeket tanultak vagy éppen tornagyakorlatokat végeztek. Péntek este több szülő ellátogatott a tá-

borba, ahol a gyermekek bemutatták a hét folyamán tanultakat, majd az alkalmat és a felkészülést táborúzzal zárták.

Kevés pénzzel is eredményes lehet

Idén nem sikerült pályázati pénzeket lehozni a táborra, így legfőbb támogatójuk a nyáradszeredai Bocskai István Dalkör volt, és természetesen a szülők is hozzájárultak a költségek fedezéséhez – mondta el Májai Imre, aki szerint sikeres hetet zártak, amelyet nagyon élveztek a diákok. Hasonlóan vélekedett zenetanár kollégája is: „Mindenképp szükség van rá, a gyerekeknek egyrészt aktív kikapcsolódás, még vakáció van, még táboroznak, de már ráhangolódunk a következő tanévre, a zenére. Egyébként iskolai keretek között is van kórus és hangszercsoportok, de ez, amikor összeállítunk egy húsz-huszonöt perces műsort, egy többet, egy alap. Ha iskolakezdekör gyűlést össze, akkor már nehezebben lehetne felkészülni az őszi hálaladásra, amit minden évben megszervez a helyi unitárius egyház, ez viszont egy nagyon jó felkészülés volt” – mutatott rá Ferencz Örs.

A megkérdezett diákok is egyértelműen sikeresnek és hasznosnak ítélték meg az itt töltött napokat. Siklódi Péter a tavalyi táborban is részt vett, az is jól telt, de az ideje még jobb volt. A 13 esztendőes fiú az elmúlt években furulyán játszott, most kezd áttérni a szaxofonra, és így könnyebb az átmenet. „Eddig csak úgy fújtam egy darabig, hogy szoktam, most kezdtem el igazából tanulni ezen a hangszeren” – mesélte, hangsúlyozva, hogy emellett a kórusban is énekel. Nagyon hasznos volt számára az itt töltött idő, sokat fejlődött az elmúlt napokban, teljesen új dolgokat tanult, amelyekre az iskolában nem jut idő. Molnár Iringó a kézilabdacsapat tagja négy éve, de a tavalyi táborban nem vett részt. Úgy érzi, nagyon pontosan megtervezett, jó programokban volt részük, sokat edztek, de csak pontosan annyit, amennyire szükség volt.

Őszi felvételit hirdet a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem

Szeptember 10-től iratkozhatnak be a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemre felvételizők a következő szakokra:

Alapképzés

- Színész szak (2 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Gáspárik Attila, Gecse Ramóna;
- Rendező szak (3 tandíjmentes és 2 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Bocárdi László;
- Audiovizuális kommunikáció – forgatókönyv- és reklámírás, média szak (1 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Schneider Tibor;
- Teatrológia szak (7 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Lázok János;
- Bábszínész szak (2 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Máthé Rozália;
- Látványtervező szak (7 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Bartha József;
- Zene szak (7 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Benedek Tibor.

Magiszteri képzés

- Színészképzés (3 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Berekméri Katalin;
- Bábművészet (2 tandíjmentes és 7 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Máthé Rozália;
- Művészetek és új média (5 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Kós Anna;
- Teatrológia. Művelődésszervezés (7 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Balási András;
- Korszerű zenei koncepciók (7 tandíjas hely) – osztályvezető tanár: Makkai Gyöngyvér.

A felvételi vizsgák szeptember 17-én kezdődnek. Bővebb információ a www.szini.ro honlapon, illetve az egyetem hirdetőfülleitén, székhelyén: Marosvásárhely, Köteles Sámuel utca 6. sz.

A zenészek és énekesek hat új dalt tanultak meg új műsorukhoz

Forrás: www.facebook.com

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó

- információ - 118-932
- általános - 118-800

• Központosított ügyelet

(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,

Csendőrség, Mentőállomás): 112

• Rendőrség - 0265/202-305

• SMURD (betegekkel

kapcsolatos információk) - 0265/210-110

• Sürgősségi szolgálat:

- gyermekeknek - 0265/210-177

• Optika-Optofarm - 0265/212-304

- 0265/312-436

- 0265/250-120

- 0265/263-351

• Optolens szemsebészet - 0265/263-351

• Marmed - 0265/250-344

járombeteg-rendelő: - 0756-468-658

- 0729-024-380

Labor - 0751-114-307

e-mail: marmed@marmed.ro,

www.marmed.ro

• Dora Optics - 0733-553-976

• Dora Medicals - 0265/212-971

• Radiológia, echográfia

Dr. Jeremiás István - 0265/222-446

• Lézerakupunktúra - 0722-885-851

• Emma vendéglő,

hidegtálok készítése - 0265/263-021

• Prefektúra - 0265/266-801

• RDS-RCS - 0365/400-401

- 0365/400-404

• Áramszolgáltató vállalat

- vidék - 0800-801-929

- 0265/269-667

• Delgaz Grid - 0265/200-928

- 0800/800-928

• Aquaserv:

- hideg víz-csatoma - 0265/215-702

- közönségszolgálat - 0265/208-888

- központ - 0265/208-800

- 08008 208-888

• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625

• Vasútállomás - 0265/236-284

• Távolági buszállomás - 0265/237-774

• VIII Kft: temetkezés, segélyintézés

(0-24 óra), professzionális balzsamozás

Nemzetközi halotyszállítás - 0265/215-119

- 0744-282-710

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865

koporsók, kellekek, - 0745-606-215

koszorúk - 0745-606-269

és halotyszállítás - 0745-609-830

• Melinda temetkezés - 0741-615-661

Onești tér 12. sz., a Litoral mögött,

teljes körű szolgáltatás - 0740-263-907

- 0265/311-862

• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442

- 0265/262-907

• Thomas Hux sofőriskola - 0741-235-239,

- 0365/882-842

• Üveg-tükör szerelése,

házhöz szállítás - 0265/248-430

Utazási irodák

- MAORI turisztikai iroda - 0365/440-528

www.maori.ro e-mail: info@maori.ro

- Transservice - 0265/216-242

- World Travel Shop - 0265/216-768

turisztikai iroda - 0265/269-900

- Bálint-Trans - 0745-611-999

9-17 ó. - 0265/255-092

- Intertours - 0265/264-011

Royal GTS - 0265/269-308

0731-898-989

Hu 0036-306-053-753

- Family Holiday - 0365/449-833,

- 0749-922-887

- Thomas Hux utazási iroda - 0365/882-842

- 0772-068-684

Múltányos reklámdíj fejében

állandó szereplője lehet

a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.

**A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!**

ADÁSVÉTEL, BÉRBEADÁS

ELADÓ kétszobás tömbházlakás a Kövesdombon, földszinten, a Parângului utcában. Tel. 0748-151-982. (1955-I)

ELADÓK előnevelt húskacsák és egyes hasznú csirkék. Érdeklődni 8-16 óra között a 0265/331-016-os telefonszámon. (62664-I)

TŰZIFA eladó. Tel. 0747-594-011. (1913)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (1919-I)

TŰZIFA eladó. Tel. 0758-548-501. (1914)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (1919-I)

ELVESZETT

ELVESZETTEM Moldovan Rodica Olimpia névre szóló autóbuzsbérletem. Semmisnek nyilvánítom. (10206)

ELVESZETTEM Menyhárt Dénes névre szóló autóbuzsbérletem. Semmisnek nyilvánítom. (10210)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szűnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9701)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalom. Tel. 0746-854-850. (10182)

DADÁT keresünk másfél éves kislány mellé napi 7-8 órára a Kövesdombra. Részletek a 0745-336-484-es telefonszámon. (10164)

A Marosvásárhelyi Középfokú Pénzügyi Szakiskola 1953-ban végzett diákjai a 65 éves találkozójuk alkalmával kegyelettel emlékeznek volt TANÁRAIKRA, OSZTÁLYFŐNÖKEIKRE, valamint az időközben elhunyt 26 OSZTÁLYTÁRSUKRA. (10149-I)

TETŐFEDÉS, „lindabozás”, ácsmunka, teraszokat készítünk, csatormázást, lefolyókat, bármilyen tetőzeti és bádógosmunkát vállalunk. 15% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0747-871-270. (1939)

TETŐFEDÉS, bádógosmunka, cserepezés, „lindabozás”, bármilyen munkát vállalunk (lécezés, fóliázás, szarufák). Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény! Tel. 0748-669-239. (1938)

NYUGDÍJASOKNAK 16%-OS kedvezménnyel vállalom tetőjavítást, csatornakészítést, lefolyókészítést. Tel. 0726-638-909, János. (10205)

MEGEMLEKEZÉS

„Csak az hal meg, akit elfelednek.”

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 6-án **FAZAKAS JÓSKÁRA**, a drága jó férjre és édesapára halálának első évfordulóján. Emlékét őrzi felesége és lánya. (10171)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, anyós, anyatárs, rokon, szomszéd és jó ismerős,
SZIGETI ERZSÉBET
szül. Barabás,
a volt I-es Sz. Fertőzőklinika dolgozója

2018. szeptember 3-án, életének 75. évében eltávozott az élők sorából. Temetése szeptember 7-én 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (10203-I)

Drága ANYUKÁNK!
Köszönjük, hogy éltél és minket szerettél, nem haltál meg, csak álmodni mentél. Szívünkben itt él emléked örökre, ha látni akarunk, felnézünk az égre. A csillagok között utazol tovább, ott vársz ránk, ha időnk lejárt.
Lányai, Katalin és Ildikó, vejei, Feri és Józsi, unokái: Szilárd, Magor és Dávid. (10203-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a sugárzóan tiszta lelkű, igaz ember,
KOROS-FEKETE ZSUZSÁNNA szeptember 3-án, életének 54. évében csendesén elhunyt. Temetési szertartására folyó hó 7-én, pénteken 11 órakor a marosvásárhelyi református temető cintermében kerül sor, ezt követően az iklandi temetőben helyezük nyugalomra.
Gyászoló szerettei. (Sz.-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, gyermek, élettárs, rokon, jó szomszéd, a marosvásárhelyi születésű, volt bedei lakos,
KIS MÁRIA
(született Fülöp)
életének 53. évében megpihent. Temetése szeptember 6-án, csütörtökön 15 órakor a Jeddí úti temetőben lesz. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (sz.-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk, **TÖRÖK ÁRPÁD** temetésén részt vettek, fájdalmunkban osztoztak. Gyászoló felesége, Anikó, fia, Alpár, lánya, Sárka, veje, Vili és unokája, Kata. (10153-I)

• Vasútállomás	- 0265/236-284
• Távolági buszállomás	- 0265/237-774
• VIII Kft: temetkezés, segélyintézés	
(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
Nemzetközi halotyszállítás	- 0265/215-119
	- 0744-282-710
• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
koporsók, kellekek,	- 0745-606-215
koszorúk	- 0745-606-269
és halotyszállítás	- 0745-609-830
• Melinda temetkezés	- 0741-615-661
Onești tér 12. sz., a Litoral mögött,	
teljes körű szolgáltatás	- 0740-263-907
	- 0265/311-862
• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
	- 0265/262-907
• Thomas Hux sofőriskola	- 0741-235-239,
	- 0365/882-842
• Üveg-tükör szerelése,	
házhöz szállítás	- 0265/248-430

**A Népújság hirdetési irodájában
felveszünk
APRÓHIRDETÉST
a kolozsvári SZABADSÁGBA,
a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE,
a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE
és az aradi NYUGATI JELENBE.**

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

NŐI és FÉRFI ELADÓKAT keresünk marosvásárhelyi hentesboltjainkba. Szakmai tapasztalat nem szükséges, mindenki betanításban részesül. Miből állna a munkád? Kiszolgáltatnád a vevőinket, informálnád a termékeinkről, segítenél a csapatnak az áru rendezésében. Jelentkezz önéletrajzoddal: cv@petry.ro (62621-I)

A MARIS CÉG alkalmaz **SOFÓRT, ELADÁSI ÜGYNÖKÖT.** Tel. 0745-609-051. (20447-I)

A MUREȘ MEX RT. a nyárádtói ipari parkba alkalmaz **FAIPARI MUNKÁSOKAT.** Az önéletrajzokat a lucian.radu@mobexpert.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0720-333-573-as telefonszámon vagy a Parcul Industrial Mureș – Vidrasău nr. 1/G címen. (20438)

A TORDAI CÉG alkalmaz **MÉSZÁROST** és **KARBANTARTÓT.** Tel. 0744-644-026. (62626)

A CONIMUR KFT. – Marosvásárhely, Raktár (Depozitelor) utca 47-49. szám – alkalmaz **ÁCSOKAT, VASBETONSZERELŐKET, KÖMŰVESEKET.** Feltételek: szakmai végzettséget igazoló diploma, megfelelő egészségi állapot, gyakorlat, a szakterület alapos ismerete, csapatszellelem. Motiváló fizetést ajánlunk és külföldi munkalehetőséget. Érdeklődni a 0752-195-596-os telefonszámon 9-15 óra között. (20446)

A PC HOUSE felvesz megbízható, minimum B kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező **SOFÓRT.** Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (61685-I)

SOMOSTETŐ KÖRNYÉKI CSALÁDI HÁZ kertjének a karbantartásához keresünk hozzáértő **FIATAL NYUGDÍJAST.** Érdeklődni 9-17 óra között a 0722-667-748-as telefonszámon. (61685-I)

SZÁMÍTÓGÉPEK FELÚJÍTÁSÁHOZ és **KOZMETIKÁZÁSÁHOZ** keresünk **MUNKATÁRSÁKAT.** Átlagosnál magasabb jövedelem! Az önéletrajzokat kérjük e-mailben a jobs@multiplan.ro címre elküldeni vagy személyesen a cég székhelyére, a Maros utca 17. szám alá benyújtani. Érdeklődni a 0265/313-888-as telefonszámon. (61685-I)

A SAPIENTIA EMTE MAROSVÁSÁRHELYI KARA pályázatot hirdet **ÓRAADÓI ÁLLÁSOK** betöltésére a 2018/2019-es tanév I. félévére. Bővebb információ a www.ms.sapientia.ro honlapon. (sz.-I)

A VETA KFT. alkalmaz egy, a **SZEMÉLYZETÉRT ÉS BÉRSZÁMOLÁSÉRT FELELŐS SZEMÉLYT.** Tel. 0788-481-753. (20502-I)

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

ULBS
Universitatea "Lucian Blaga" din Sibiu

UNIVERSITATEA LUCIAN BLAGA DIN SIBIU
LUCIAN BLAGA EGYETEM – NAGYSZEBEN
FELVÉTELI 2018
Táv- és csökkentett látogatású oktatás

Távoktatási és csökkentett látogatású oktatási tanszék
550024 Nagyszében, Victoriei sugárút 10. sz. Tel. 0268/250-432; Ülkársági program: hétfő–péntek 9–15 óra között

Kar	Terület/Szak	Oktatási forma/ Helyek száma
Gazdaságtudományi Kar (tanulmányi időszak: 3 év)	Üzleti ügykezelés / Kereskedelem-, turizmus- és szolgáltatói gazdaság (akkreditált)	TO / 125 hely
	Menedzsment / Menedzsment (akkreditált)	TO / 100 hely
	Könyvelés / Könyvelés és ügyviteli informatika (akkreditált)	TO / 100 hely
	Pénzügy / Pénzügy-bank (akkreditált)	TO / 125 hely
	Marketing / Marketing (engedélyezett)	TO / 100 hely
Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Környezetvédelmi Kar (tan. idő: 4 év)	Mezőgazdaság / Hegyvidéki mezőgazdaság (akkreditált)	TO / 50 hely
	Élelmiszeripari mérnöki / Élelmiszeripari mérnök (akkreditált)	TO / 50 hely
Jogi Kar	Jog / Jog (tan. idő 4 év) (akkreditált)	TO / 120 hely
	Közigazgatási tudományok / Közigazgatás (tan. idő 3 év) (akkreditált)	TO / 75 hely
Mérnöki Kar (tan. idő: 4 év)	Mérnöki és menedzsment / Gazdasági mérnök mechanika szakterületen (akkreditált)	TO / 75 hely
	Bányászat, kőolaj és gáz / Szénhidrogének szállítása, raktározása és elosztása (engedélyezett)	CSLO / 60 hely
Társadalom-, Humántudományok Kar (tan. idő: 3 év)	Neveléstudomány / Óvodai, általános iskolai pedagógia (ideiglenes engedély)	TO / 75 hely

*TO – távoktatás; CSLO – csökkentett látogatású oktatás

Beiratkozni a marosvásárhelyi kihelyezett központban:
Unirea Főgimnázium
Mihai Viteazul utca 17. szám
Tel.: 0265-214-489.

dep.didu@ulbsibiu.ro
http://didu.ulbsibiu.ro

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

tel.: 0265-220-099
www.lammikrohitel.ro

2018 – Barangolás hazai tájakon

Felsőbánya (Baia Sprie) – Máramaros

Szállás: Casa Verde 3* Panzió: 120 lej/2 fő ártól, ellátás nélkül

Körutazás: 5 nap / 4 éjszaka: 800 lej/fő félpanzióval

Látványok: Kék-tó, Bányahegy, Kálvária, Kommunizmus Áldozatai Múzeum, Vidám temető, Peri kolostor, Mogosa-tó, hegymászás a Kakastaréjra, Felső-Visó, Bârsana kolostor

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusnád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

Viessmann

A Viessmann Transilvania szerszámlakatost alkalmaz.

Elvárásaink:
• Szerszámkészítő lakatos, vagy lakatos végzettség.
• Gyakorlati szakmai tapasztalat, jó kezűesség, és improvizációs készség.
• Műszaki rajzolvasás, és mérőműszerek precíz használata.
Érdeklődni a 0365/423908-as telefon számon, vagy az o.szasz@viessmann-modell.com e-mail címen lehet.

A Viessmann Transilvania betanított dolgozót alkalmaz.

Elvárásaink:
• Alapfokú iskolai végzettség.
• Megbízhatóság, felelősségvállalás.
• Pontos, precíz munkavégzés.
Érdeklődni a 0365/423900-as telefonszámon, vagy az a.nagy@viessmann-modell.com e-mail címen lehet.

Az önéletrajzokat a fenti e-mail címekre lehet küldeni vagy a
547525 Marosszentkirály, Sălciilor utca 8-as szám alá várjuk.

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP állunk rendelkezésedre!

18 hónapig tartó termékek csak szemléltető jellegűek

radio.kptv.ro

KPTV
THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
– szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**
Hívásodon a NÉPÚJSÁGON
Maros megye legnagyobb napilapjában!

Marosvásárhelyi Rádió Románia
www.marosvasarhelyradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

GUTENBERG KÖNYVESBOLT

BABILON KÖNYVKIADÓ

Szeptemberben díszhelyen a BABILON KÖNYVKIADÓ

MÁGIKUS ÁLLATOK ISKOLÁJA sorozat
Gutenberg Könyvesboltok

Csúsztered: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 | gutenbergkonyvesboltcsusztered
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 | gutenbergkonyvesboltsekelyudvarhely
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 | gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely

10% KEDVEZMÉNY